

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Svibanjski susreti i hodočašća

Naslovnica:

Sa Susreta ministranata
Rajnsko-majnske Regije u Koblenzu;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:
zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jožo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Zadnja stranica:
Detalj iz Maksimirskog perivoja
u Zagrebu;
snimio: A. Polegubić

AKTUALNO

ZAGREB

Tiskovna konferencija u povodu plenarnog zasjedanja HBK

Glavne teme zasjedanja, kako se moglo čuti na konferenciji za tisak, bile su Crkva i mediji, svećenici i laici koji su podnijeli mučeništvo u doba komunizma, osnivanje novih biskupija te Crkva pred novim religioznim pojavama.

Tiskovna konferencija u povodu 38. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije održana je 23. travnja u prostorijama Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu. O temama zasjedanja govorili su predsjednik Odbora HBK za sredstva društvene komunikacije riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić, zatim predsjednik Komisije HBK Justitia et pax pomoćni zagrebački biskup dr. Vlado Košić te predsjednik Hrvatskog Caritasa varaždinski biskup Josip Mrzljak.

Nadbiskup Devčić je u obraćanju novinarima rekao da je na plenarnom zasjedanju HBK od 21. do 23. travnja sudjelovalo više delegata biskupskih konferencija iz susjednih zemalja: Austrije, BiH, Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda, Slovenije, Poljske i Italije, a prvog dana na zasjedanju je sudjelovao i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari. Glavne teme zasjedanja bile su Crkva i mediji, svećenici i laici koji su podnijeli mučeništvo u doba komunizma, 600. obljetnice svetišta u Ludbregu, osnivanje novih biskupija u čemu, kako je rečeno, konačnu riječ uvijek ima Sveta Stolica, a jedna od tema zasjedanja bila je i Crkva pred novim religioznim pojavama. Kao predsjednik Odbora HBK za sredstva društvene komunikacije nadbiskup Devčić se posebno osvrnuo na temu Crkva i mediji iznijevši zapažanje kako je u Hrvatskoj vrlo prisutna monopolizacija vlasništva nad medijima što kao posljedicu ima osiromašenje i komercijalizaciju medijskih sadržaja. Uočeni su razni utjecaji koji se kose s osnovnim načelima novinarske struke, te su se biskupi založili za slobodne medije u kojima će novinari moći neometano i bez ikakvih pritisa i intervencija sa strane raditi svoj posao. Biskupi su na zasjedanju istaknuli i važnost crkvenih medija te je od strane Odbora predloženo da se izradi nacrt jednog objedinjavajućeg tijela svih medija koji djeluju pri HBK koje bi imalo zadatak koordinirati sve ono što HBK već ima ali i predložiti nove sadržaje osobito što se tiče novih medija i korištenja i primjene novih tehnologija.

Druga tema o kojoj je govorio nadbiskup Devčić bili su nove religiozne pojave kako unutar tako i izvan Crkve. Na zasjedanju HBK, kako je rekao, istaknuta je potreba osposobljavanja vjernika da mogu razlikovati što je u svim tim gibanjima pozitivno i u kojoj mjeri u skladu s autentičnim crkvenim učenjem. Nadbiskup Devčić je pritom posebno istaknuo kako je vjera čin čitave osobe, uključuje cijelog čovjeka, njegov razum, racionalnost i emocionalnost, te je upozorio na opasnost da se u tim pokretima stavlja naglasak na samo jednom vidiku religioznog doživljavanja, najčešće emocionalnosti.

Biskupi su zatim odgovarali na novinarska pitanja. Nadbiskup Devčić je zamoljen da prokomentira studentske prosvjede u Zagrebu i Zadru. Rekao je da se on načelno zauzima za to da se problemi rješavaju kroz dijalog te da svi moraju biti svjesni mogućnosti u kojima se nalazimo ali i da se ozbiljno razmotri mogućnost da se studentima izade u susret.

IKA

Nadbiskup Devčić je posebno istaknuo kako je vjera čin čitave osobe, uključuje cijelog čovjeka, njegov razum, racionalnost i emocionalnost, te je upozorio na opasnost da se u tim pokretima stavlja naglasak na samo jednom vidiku religioznog doživljavanja, najčešće emocionalnosti.

● PAVAO I NJEGOVA PORUKA

Prvo misijsko putovanje

str.

12

● REPORTAŽA: HKM Freising

Bogu na slavu, svom narodu na dobro

str.

10

● SUSRETI: Ivo Blajić

Živjeti iz kršćanske jednakosti

str.

20

IZ CRKVE U SVIJETU:

Bog u ljudskom zatvoru
Odnedavno je Katolička Crkva bogatija za pet novih svetaca.

4

NEMAN ZAVISTI:

Zavist – žuti monstrum ljudske povijesti

Zavist postoji, i kad netko neprijateljski reagira na nečije dobro, bez obzira što znade da je taj to pošteno i svojim trudom stekao.

8–9

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Digitalna ili internet – generacija

23

SOCIJALNI SAVJETNIK:

Integracija – poštivanje različitosti

25

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Geistiger Phantasie-reichtum im Mai

INTERVIEW: Aus österlicher Kraft, Geduld, Hoffnung und Zuversicht leben

13–14

Mnogo je danas prikrivenih grobišta, a istina je jednom ipak morala doći na vidjelo. Sustavi, koji su svoju budućnost gradili na zločinu, nisu je dočekali.

Istina o zločinu i zločincima

Kod ovakvih grobišta svatko od nas mora vršiti ono što je njegova obveza. Mi kršćani došli smo se pomoliti za žrtve čije su nam kosti progovorile o strašnim zločinima komunističkog sustava po završetku II. svjetskog rata. Također želimo potaknuti mjerodavne da se grobište istraži i da istražna i pravosudna tijela provedu svoju zadaću jer zločin ne zastarjeva, istaknuo je varaždinski biskup Mrzljak u utorak 7. travnja prigodom obilaska dravskog nasipa „Sep“ kod Gornjeg Hrašćana, gdje su početkom ožujka u tijeku građevinskih radova iskopani ostaci više žrtava. Biskup Mrzljak predvodio je tom prigodom molitvu kod spomen-križa, podignutog u sjećanje na stradale u lipnju 1945. godine. Doista je mnogo takvih prikrivenih grobišta, a istina je jednom ipak došla na vidjelo. Sustavi koji su svoju budućnost gradili na zločinu, budućnost nisu dočekali. „Kada su 1945. dovodili tu blizu ovoga mjesta ljude

iz Varaždina i drugih strana, kada ih je zločinački komunistički sustav ubijao, smatrali su da će sve svoje neprijatelje i neistomišljenike ubiti, zemlja će ih pokriti i nikada nitko o tome neće ništa znati. One, koji su možda mogli biti svjedoci, zastrašili su, pa su neprestano živjeli u strahu. Jer ubijanja nije bilo samo '45., nego i kasnijih godina. Ako bi se netko usprotivio, ako bi netko želio govoriti o istini, također ga je snašla takva sudbina da je završio pod zemljom. Tako su se oni rješavali svjedoka. No, o tom događaju nisu govorili zločinci, nisu ni svjedoci, ali danas govore mrtvi.“ Istina se nije mogla sakriti. Nije se mogla sakriti niti ona u Sloveniji u Hudoj Jami kod Laškog gdje je veliko mnoštvo ubijeno u rovovima dubokima i po nekoliko stotina metara. Stoga, da bi se došlo do istine, potrebno je zločin nazvati pravim imenom, a njegove počinitelje zločincima te ih procesuirati, bez obzira s koje strane dolazili.

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Svibanjska duhovna maštovitost

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Učinci Kristove pobjede nad smrću nikada nisu bili tako vidljivi i jaki kao u naše doba. Isus je učenike postavio da upravljaju Božjim tajnama. Imaju Božje dopuštenje pozivati sve narode svijeta da se u istoj vjeri povežu u zajednicu izabranog Božjeg naroda s kojom smo mi Hrvati povezani već četrnaest stoljeća. Mjesec svibanj pokazuje svu maštovitost stvaralačkog Božjeg genija. Ne čudi što Hrvati katolici ponajviše u svibnju hodočaste u razna kršćanska svetišta, ponajviše u ona posvećena Bl. Dj. Mariji. K tomu u svibnju hrvatski misionari i misionarke upriličuju slavlja za prvopričesnike i krizmanike te pozivaju vjernike na svakodnevnu svibanjsku pobožnost moljenja krunice na čast Bl. Dj. Marije. Održavaju se krštenja, ministrantska slavlja, a brojni zaručnički parovi u mjesecu svibnju sklapaju sakrament ženidbe. Prema statističkim podacima naših misija za 2008. godinu, koje posjeduje naš dušobriž-

nički ured u Frankfurtu, rad je naših misionara i misionarki usprkos poteškoćama na zavidnoj razini. U našim misijama i zajednicama u protekloj je godini kršteno 1446 djece, vjenčano je 331 zaručničkih parova (brojni su se pripremali kod svećenika u Njemačkoj, a vjenčali su se u domovini), 1258 djece i mladih pristupilo je Prvoj svetom pričesti, a 841 na svetu krizmu. Broj osoba koje su primile sakramente u mjesnim župama nije nam poznat. Oko 6000 osoba dolazilo je na izvanškolski vjeronauk u naše hrvatske katoličke centre. Što se tiče pastoralnog rada u našim zajednicama, napominjem da se svete mise svake nedjelje slave na više od tristo mjesta diljem Njemačke, da ne spominjemo ostale proslave na saveznoj razini. Naša se vjerska i domoljubna povezanost očituje i na druge načine, npr. u djelatnoj ljubavi prema potrebnima.

Vaš

fra Josip Bebić, delegat

Bog u ljudskom zatvoru

Katolička Crkva je bogatija za nove svece: svećenika Arcangela Tadinija, opata Bernarda Tolomeija, redovnika Nuna de Santa Maria Alvaresa Pereiru te redovnice Geltrudu Comensoli i Caterinu Volpicelli.

Od nedjelje 26. travnja Katolička Crkva bogatija je za pet novih svetaca. Toga je dana na prepunome Trgu sv. Petra papa Benedikt XVI. i službeno na čast oltara podigao dotadašnje blaženike: svećenika Arcangela Tadinija, opata Bernarda Tolomeija, redovnika Nuna de Santa Maria Alvaresa Pereiru te redovnice Geltrudu Comensoli i Caterinu Volpicelli. Obraćajući se vjernicima iz cijeloga svijeta koji su došli na svečanu misu, Papa je pojasnio da životi i duhovnost novih svetaca pokazuju „duboku obnovu što je u čovjekovome srcu prouzrokuje tajna Kristova uskrsnuća“ koje je „temeljno otajstvo koje usmjerava i vodi cijelu povijest spasenja.“ Kako bi raspršio sve sumnje i nesigurnost svojih učenika, Isus je u Emausu pokazao da nije privid, već „čovjek od krvi i mesa“, zatražio od njih da ga dodirnu i da mu daju jesti. Na taj im je način pomogao shvatiti Pisma i protumačiti događaje spasenja u svjetlu uskrsnuća.

Euharistija – povlašteno mjesto

„To isto iskustvo svaka zajednica ponovno živi u euharistijskom slavlju, posebno nedjeljnime. Euharistija – povlašteno mjesto u kojemu Crkva prepoznaje 'tvorca života' – 'lomljenje je kruha', kako je nazivaju Djela apostolska. U njoj, po vjeri, ulazimo u zajedništvo s Kristom koji je 'oltar, žrtva i svećenik'.“ Slaveći euharistiju vjernici komuniciraju s Kristom, i od nje dobivaju oprost i život, nastavlja Papa i upitao: „Što bi bio naš kršćanski život bez euharistije?“ Jer, euharistija je trajna i živa baština što ju je vjernicima ostavio Isus u sakramentu svojega tijela i krvi, a oni su dužni o njemu uvijek razmišljati i produbljivati kako bi imao utjecaja na svakodnevni život. „Okrijepljeni euharistijskim kruhom, svećeni koje danas častimo do ispunjenja su doveli svoje poslanje evanđeoske ljubavi na različitim područjima na kojima su djelovali sa svojim osobitim karizmama.“

Svećenik za radnike

Duge je sate u molitvi pred Presvetim provodio sveti Arcangelo Tadini. Taj sveti svećenik vrlo se hrabro prihvatio osnivanja „Radničkoga katoličkoga društva uzajamne pomoći“, izgradnje predionice svile i konvikta za radnice, te je 1900. osnovao „Kongregaciju redovnica radnica svete nazaretske kuće“ s ciljem „evangelizacije svijeta radništva“ i to tako da su dijelile njihove muke kao što je to činila radnička, Sveta nazaretska obitelj, istaknuo je Papa i dodao: „Kako je samo proročka bila karizmatička intuicija don Tadinija i koliko je i danas aktualan njegov primjer, upravo u doba teške ekonomske krize!“

I sveti Bernardo Tolomei, začetnik jedinstvenoga benediktinskog monaškog pokreta, pokazao je svoju veliku ljubav prema molitvi i fizičkom radu. Živio je od euharistije, bio je posvećen kontemplaciji koja se pretvarala u ponizno služenje bližnjima. Zbog svoga jedinstvenog duha poniznosti i bratskoga prihvatanja, monasi su ga birali za opata dvadeset i sedam godina za redom, sve do smrti! Osim toga, kako bi zajamčio budućnost svoje djela, od pape Klementa VI. je 21. siječnja 1344. dobio papinsko odobrenje nove benediktinske Kongregacije „Sv. Marije od Maslinskoga brda“. Kada je kuga 1348. zahvatila Sienu otišao je pomagati svojoj subraći, te je i sam obolio od kuge i umro kao mučenik ljubavi.

Nuno de Santa Maria junak je i svetac Portugala, rekao je na portugalskom Papa. Živio je polovicom 14. i početkom 15. stoljeća, te je svoju evangelizacijsku snagu crpao iz velike pobožnosti prema Majci Božjoj kojoj je javno pripisivao sve svoje pobjede za domovinu.

Posebnu pozornost prema Isusu prisutnom u euharistiji još je kao djevojčica osjetila sveta Gertrude Comensoli. Klanjanje euharistijskom Kristu postalo je glavni cilj njezina života, rekao je Papa, pojašnjavajući da je upravo u klanjanju pred Presvetim shvatila svoj poziv i poslanje u Crkvi:

da se bez zadržke posveti apostolskom i misionarskom djelovanju posebno za mlade. Tako je, u poslušnosti papi Lavu XIII, osnovala Institut „koji je 'ljubav razmotrenu' u euharistijskom Kristu pretvarao u 'življenu ljubav' posvećujući se bližnjemu u potrebi. U društvu koje je izgubljeno i često ranjeno, kakvo je ovo naše, mladima – kakvi su i ovi našega doba – u potrazi za vrijednostima i smislom vlastitoga postojanja, sveta Gertrude pokazuje kao čvrsto uporište Boga koji je euharistiji postao naš suputnik“ i koji vjernike uči da su im braća svi ljudi na svijetu.

Svjedokinja božanske ljubavi bila je i sveta Caterina Volpicelli, koja se trudila „da bi bila Kristova, kako bi dovela do Krista“ one koje je susretala u Napulju krajem 19. stoljeća, u doba duhovne i društvene krize. I za nju – tajna je bila euharistija. Svojim je najbližim suradnicama – Anđelama Presvetoga Srca – preporučivala da njeguju snažan duhovni život u molitvi i da ostanu živo povezane s euharistijskim Isusom. Sveta Catarina svojim duhovnim kćerima i svima nama pokazuje zahtjevan put obraćanja koje će u korijenu promijeniti srce, te se pretvoriti u djela koja su u skladu s evanđeljem.

Važnost Katoličkoga sveučilišta

Prije molitve Kraljice neba, Benedikt XVI. posebno je zahvalio izaslanstvu talijanske vlade i ostalim građanskim vlastima, gradonačelnicima i načelnicima gradova iz četiriju gradova čiji su sugrađani uzdignuti na čast oltara. Papa je pozdravio i izaslanstvo Malteškoga reda, a „s velikom ljubavlju brojne hodočasnike iz mnogih dijelova Italije.“ U tom je kontekstu Papa spomenuo i Dan Katoličkoga sveučilišta Presvetoga Srca: „Pedeset godina od smrti od njegovog osnivača, o. Agostina Gemellija, želim da Katoličko sveučilište uvijek ostane vjerno svojim načelima na kojima se nadahnjuje kako bi i dalje pružalo vrijednu formaciju mladim naraštajima.“

M.K.

U Marijnu mjesecu duhovnosti

Na plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu priopćeno je da su završeni pripremni postupci za osnivanje novih biskupija sa sjedištem u Sisku i Bjelovaru.

Medunarodni duhovni susret za mlade s i bez intelektualnih teškoća pod geslom „Gdje je tvoje blago?“, održan je od četvrtka 30. travnja do nedjelje 3. svibnja u kući susreta „Tabor“ u Samoboru. Susret je priredila zagrebačka udruga „Korablja“ i Hrvatska zajednica „Arka“ („Archa“). U nazočnosti brojnih mladih druženje je priređeno kroz različita predavanja, radionice, slavljenje euharistije i druženje. Pod geslom „Stopama Ivana Pavla Velikoga“ 40-ak vjeroučitelja i suradnika zauzetih u promicanju dječjega katoličkog mjesečnika Maloga koncila sudjelovalo je na Makovu nagradnom putovanju u Poljsku. Među nagrađenim putnicima našli su se i oni čije župe i škole prednjače u broju pretplatnika na Mak, kao i oni vjeroučitelji, župnici i redovnice koji su imali najviše sreće na nagradnom izvlačenju za Katehetske zimske škole.

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i članovi Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH održali su 29. travnja svoj četvrti redovni godišnji susret u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića. Sudjelovali su svi biskupi BK BiH i svi provincijalni poglavari i poglavari u BiH.

Uskoro nove biskupije u Sisku i Bjelovaru

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem predsjednika HBK đakovačko-osječkog nadbiskupa Marina Srakića održano je od 21. do 23. travnja u prostorijama Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu. Priopćeno je da su završeni pripremni postupci za osnivanje novih biskupija sa sjedištem u Sisku i Bjelovaru.

Drugi Susret hrvatske katoličke mladeži u BiH najavljen je na tiskovnoj konferenciji 29. travnja u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu. Susret se održava 9. i 10. svibnja u Livnu.

U Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu održana je 29. travnja Druga sjednica biskupa Zagrebačke crkvene pokrajine. Središnja točka sjednice bila je proslava 600. obljetnice posebnoga štovanja Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu. Odlučeno je da će 2011. u Ludbregu biti proslavljen metropolitski euharistijski kongres, dok će se u tijeku ove i 2010. godine održavati razni susreti znanstvene i pastoralne naravi. Peti sastanak voditelja i predstavnika udruga, pokreta i zajednica Zagrebačke nadbiskupije održan na Nadbiskupijskom duhovnom stolu u Zagrebu. Nakon uvodnog pozdrava biskupskog vikara za laike Zagrebačke nadbiskupije dr. Tomislava Markića i predstavljanja zaključaka prošlog sastanka Anite Ivanović, predavanje o upisu u Registar udruga Republike Hrvatske održala je Tihana Andrijašević, upravni referent za građanska stanja i registraciju udruga. U subotu 30. svibnja na prostoru ispred zagrebačke katedrale održana je smotra na kojoj su se udruge, pokreti i zajednice predstavili kroz svoj rad na štandovima, a dvadesetak udruga, pokreta i zajednica predstavilo se kratim programom na pozornici.

Đakovačka biskupija hodočastila u Rim

Pod geslom „Velika nam djela učini Svesilni, sveto je Ime njegovo!“, a u povodu utemeljenja Đakovačko-osječke nadbiskupije i metropolije, ponovnog osamostaljenja Srijemske biskupije, proglašenja Izjava i odluka Druge biskupijske sinode te završetka Godine braka i obitelji u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji, organizirano je Zahvalno nadbiskupijsko hodočašće u Rim. Tako je 1.500 vjernika s područja Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije, predvođenih đakovačko-osječkim nadbiskupom i metropolitom Marinom Srakićem, pomoćnim biskupom Đurom Hranićem i srijemskim biskupom Đurom Gašparovićem te s još pedesetak svećenika, krenuli put Rima papi Benediktu XVI.

U organizaciji Hrvatske unije viših redovnih poglavarica (HUVRP) i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP) u duhovnom centru „Marijin dvor“ u Lužnici 28. i 29. travnja održano je 38. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica o temi „Riječ Božja odgojiteljica“.

„Da im spomen očuvamo“

Knjiga „Odžak – pouka povijesti“ predstavljena je u Odžaku. Knjiga sadrži predavanja koja su održana na znanstvenom skupu „Da im spomen očuvamo“.

Franjevačke obitelji proslavile su u svetištu Majke Božje Trsatske 800. obljetnicu Franjevačkoga reda. Svečano euharistijsko slavlje u trsatskoj bazilici predvodio je riječki nadbiskup Ivan Devčić, koji je govoreći o jubileju podsjetio na prinose koje su društvu dali franjevci i franjevke kao „dubok trag svjetlosti u našoj Crkvi“.

U povodu proslave 200. obljetnice utemeljenja Zajednice Krvi Kristove u svetištu Svete mati slobode misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Vjernost bl. Ozane Bogu

Mons. Mile Bogović, gospićko-senjski biskup, predslavio je 27. travnja u kapeli Bl. Ozane Kotorske u samostanu dominikanki u Zagrebu misno slavlje na blagdan prve hrvatske blaženice. U koncelecijaciji su bili domaći župnik Alojzije Žlebečić i sedmorica svećenika. „Blažanica je u ovom svijetu osjećala nemir i tražila nešto više, te se okrenula Bogu i trajnim vrijednostima. Suvremenici su prepoznali tu njezinu odluku da ostane vjerna Bogu usred svijeta koji je imao drugačije ciljeve i poglede“, istaknuo je mons. Bogović. Ujedno je izrazio nadu kako će današnji kršćani nasljedovati bl. Ozanu u vjernosti Bogu. Poglavarica samostana s. Slavka Sente na kraju je svima zahvalila, poglavito onima koji su osmislili trodnevnu pripravu za blagdan bl. Ozane Kotorske. **A.O.**

MÜNCHEN

O katolicima u politici

Redoviti mjesečni susret Akademskog kruga održan je 31. ožujka u prostorijama Hrvatske katoličke misije u Münchenu. Vrlo zanimljiva tema „Katolici u politici“ privukla je mnogobrojne hrvatske intelektualce, među posjetiteljima bio je konzul RH u Münchenu Tihomir Telišman i Sanja Suto, konzulica za kulturu, znanost i iseljeništvo u Münchenu. Predavanje je održao fra Boris Čarić. Susret je započeo pozdravnim govorom mr. Ante More, predsjednika odbora za javnost, organizatora i voditelja ovih susreta. Nakon pozdravnog govora fra Boris Čarić je između ostalog istaknuo tri važna pitanja: Kada vjernici katolici javno djeluju, u bilo kojem sektoru društva, kako se trebaju ponašati? Usvajati norme liberalnoga demokratskog društva kojemu služi, ili se držati tradicionalnog učenja Katoličke Crkve? Kako prosuđivati djelovanje onih političara koji se javno deklariraju katolicima, a čini se da u politici i društvu ipak ne mogu zastupiti ono što ih uči njihova vjera? Na takva, vrlo često konkretna pitanja, sažeto, ali detaljno, odgovara nova uputa, „Doktrinalna nota o nekim pitanjima koja se odnose na zauzimanje i ponašanje katolika u političkom životu“.

Notu je objavila Kongregacija za nauk vjere, nakon savjetovanja s Papinskim vijećem za laike. Namijenjena je biskupima Katoličke Crkve, te na osobit način katolicima političarima, ali i svim vjernicima koji su pozvani na sudjelovanje u javnom životu u politici demokratskih društava. U uvodu „Doktrinalna nota“ podsjeća političa-

re koji su katolički vjernici na njihovu obvezu da u javnom životu brane moralne i društvene vrijednosti koje uči Katolička Crkva. Te vrijednosti se odnose na pitanje zaštite života, pobačaja, eutanazije, istraživanje sa ljudskim zametcima, promicanja braka i

A Katolička im Crkva za uzor stavlja političare – katolike. „Katolici u politici“ bila je predmetom brojnih analiza i komentara raznih političara, pa i crkvenih predstavnika. Sadašnja demokratska društva u kojima smo svi postali sudionicima upravljanja jav-

Članovi minhenskoga Akademskog kruga s predavačem fra Borisom Čarićem

Političar katolik zalagat će se za društvenu zaštitu maloljetnika, ropstva poput droge i prostitucije, protiv pobačaja, za vjerske slobode i za razvoj ekonomije koja će biti u službi osobe i zajedničkog dobra.

obitelji kao i zajedničkog dobra. Riječ je o nepromjenjivim etničkim zahtjevima. Oni katolici koji su izravno uključeni u izradu raznih zakona imaju jasnu obvezu usprotiviti se onome zakonu koji je napad na ljudski život.

nim poslovima u ozračju prave slobode, zahtijevaju nove i šire oblike sudjelovanja u javnom životu od strane građana, kršćana i nekršćana. Preko glasovanja na izborima za zakonodavce i ljude iz vlasti, svi mi možemo pridonijeti oblikovanju zakonskih odluka, ali koje bi najbolje koristile zajedničkom dobru. Političar katolik zalagat će se za društvenu zaštitu maloljetnika, ropstva poput droge i prostitucije, protiv pobačaja, za vjerske slobode i za razvoj ekonomije koja će biti u službi osobe i zajedničkog dobra.

Vera Vidović

HODOČAŠĆE HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA I ZAJEDNICA U LURD

I ove godine veliki broj Hrvata katolika iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke o blagdanu Uzašašća hodočaste u najveće na svijetu marijansko svetište Lurd.

Raspored u Lurdu je sljedeći:

- **21. svibnja** – u 17.00 sati sv. misa u crkvi E. Bernadet Grotte – nasuprot Gospine spilje; 21.00 sat procesija sa svijećama u svetištu.
- **22. svibnja** – u 7.00 sati sv. misa u bazilici sv. Krunice (Basilique N.D. Rosaire); 10.30 sati Put križa na brdu Kalvarije uz svetište; 13.30–15.00 sati ispovijed i sat klanjanja u crkvi E. Bernadet Grotte; 21.00 sat procesija sa svijećama u svetištu.
- **23. svibnja** – u 7.00 sati sv. misa pred Gospinom spiljom (Grotte).

ZAGREB

„Metamorfoze kulture“ dr. Matulića hrvatska knjiga godine

Knjiga teologa dr. Tončija Matulića „Metamorfoze kulture. Teološko prepoznavanje znakova vremena u ozračju znanstveno-tehničke civilizacije“ prva je dobitnica nagrade „Hrvatska knjiga godine“. Knjizi objavljenoj u nakladi Glasa Koncila ta je prestižna nagrada dodijeljena u konkurenciji šezdeset djela hrvatskih autora, a prema odluci stručnog žirija u sastavu: Franjo Sinković (predsjednik), Igor Zidić, Goran Ogurlić, Dražen Ilinčić, Gojko Bežovan, Zvonimir Jakobović i Žarko Dadić.

Svečano proglašenje pobjednika natječaja „Hrvatska knjiga godine“ održano je u četvrtak 23. travnja u studiju Bajsic Hrvatske radiotelevizije, gdje je dr. Matuliću i uručena nagrada koja se sastoji od 10 tisuća eura u kunsjoj protuvrijednosti te skulp-

ture „Viktorijine kockice“, rad akademске kiparice Tanje Perišić. Prema

ocjeni stručnog ocjenjivačkog suda, knjiga „Metamorfoze kulture“ zaslužila je nagradu „Hrvatska knjiga godine“ jer je izvrsna analiza i kritika suvremenog društva, kulture, religije, znanosti i etike. Ostale knjige finalistice za hrvatsku knjigu godine bile su „Poredbenopovijesna gramatika hrvatskoga jezika“ lingvista Ranka Matasovića, „Mala tipologija hrvatske moderne lirike“ pisca Pavla Pavličića te romani „Baba Jaga je snijela jaje“ Dubravke Ugrešić i „Prodajem odličja, prvi vlasnik...“ Roberta Medurečana.

Nagrada „Hrvatska knjiga godine“ dodijeljena je prvi puta, a ove ju je godine inicirala Hrvatska poštanska banka u suradnji s Hrvatskom radiotelevizijom, Večernjim listom i Maticom hrvatskom. IKA

KÖLN

Franjo Kuharić – kardinal koga su voljeli

Franjo Kuharić – kardinal koga su voljeli“, naziv je predavanja koje je u utorak 31. ožujka u prostorijama Hrvatske katoličke misije u Kölnu održao glavni urednik mjesečnika hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj „Živa zajednica“ dr. Adolf Polegubić, u organizaciji Društva za

lada je posvetila 2009. Ivanu Gunduliću i Franji Kuhariću, koji je u teškim vremenima bio predvodnik Crkve u Hrvata. Nedavno se od njegove smrti navršilo sedam godina, a 15. travnja navšit će se devedeset godina od rođenja kardinala Kuharića.“

Dr. Polegubić je u svom iscrpnom predavanju, popraćenom računalnom prezentacijom o životu i djelu kardinala Kuharića, podsjetio na Kuharićevu duhovnu veličinu, ali i domoljubnost koji je na čelo domovinske Crkve došao u teškim vremenima 1970. godine. Pritom je podsjetio na riječi dugogodišnjega ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu mons. Vladimira Stankovića kako je kardinal Kuharić dočekao ostvarenje svoja tri stožerna cilja: stvaranje i proglašenje hrvatske nezavisnosti, proglašenje blaženim kardinala Alojzija Stepinca te posjet pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj. Potom je predavač iznio važnije podatke iz kardinalove biografije, poglavito podsjetivši kako je kardinal Kuharić kao zagrebački nadbiskup osnovao čak 60 novih župa i to osobito u gradovima. „Bio je duša višegodišnje crkvene proslave Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, a posebno je njegovao veliku ljubav prema hrvatskim iseljenicima koje je obilazio pod svim državama i kontinen-

tima, o čemu svjedoči i pet nedavno objavljenih knjiga koje je uredio mons. Stanković o kardinalu Kuhariću u hrvatskom iseljeništvu: u Australiji i Novom Zelandu, Južnoj Africi, Južnoj Americi, Sjevernoj Americi i o Zapadnoj Europi. Na taj je način kardinal Kuharić promicao jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske. Kuharić je bio opredijeljen za mir, ekumenizam i međureligijski dijalog, bratstvo među narodima te ravnopravnost među svim ljudima. Bio je dosljedno protiv rata i zagovornik mira. O tome najbolje svjedoče njegove glasovite riječi izgovorene u Petrinji na Lovrenčevo 1991. pred sam napad i agresiju na te naše krajeve: 'Ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću zapaliti njegovu! Ako je razorio moju crkvu, ja neću ni dirnuti njegovu, dapače, čuvat ću je. Ako je napustio svoj dom, ja neću ni igle uzeti iz njegova! Ako je ubio moga oca, brata, sestru, ja neću vratiti istom mjerom nego ću poštovati život njegova oca, brata, sina, sestre!'. Predavač je ujedno podsjetio kako je u vrijeme dok je kardinal Kuharić bio predsjednik tadašnje Biskupske konferencije u hrvatskom iseljeništvu osnovano 110 hrvatskih katoličkih misija te je s njegovim potpisom više od 150 svećenika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine upućeno u inozemstvo. Č.F.

Detalj s predavanja. Dr. Polegubić (lijevo) i predsjednik „Colonie croatice“ Gojko Borić.

promicanje hrvatske kulture u Kölnu „Colonia croatica“.

Sve je na početku pozdravio predsjednik društva Gojko Borić pritom podsjetivši kako društvo broji oko četrdeset članova koji se sastaju mjesečno na redovitim tribinama iz raznih područja od kulture, jezika, povijesti te predstavljanja knjiga. „Za ovo predavanje odlučili smo se iz tri razloga. Naime, Hrvatska kulturna zak-

Zavist – žuti monstrum ljudske

Riječ zavist ima u svom priskavom zvuku nešto od najstarije prijetnje čovjeku. U njoj su se združili srdžba, strah, žalost i poželjnost u trajnom stanju pripravnosti, prvo, za napad na drugoga i drugo, za stvaranje vlastitog nezadovoljstva i osjećaja vlastite nesretnosti. To stanje svojevrsnog nezadovoljstva razmišlja se po našem fizičkom (pri tom su

mjerljive reakcije autonomnog živčanog sustava) i psihičkom organizmu (vidljive i raznolike su negativne reakcije u ponašanju i izgledu) u slučajevima, primjerice, kad netko ima bolji auto od nas, kad više zarađuje, kad je ona bolje obučena od mene, kad im djeca bolje uče, kad je on bolje napredovao na poslu, kad netko ima bolji stas, kad netko može više i bolje, kad je bogatiji, kad nekoga više cijene ili kad smije više, kad je netko pametniji, ljepši, zdraviji, uspješniji, šarmantniji i slično.

Žalost što nas netko nadilazi

Sve u svemu, nismo zadovoljni i nesretni smo jer svjesno ili nesvjesno pretpostavljamo da je netko zbog tih prednosti sretan i zadovoljan više nego mi. To se uglavnom događa onda kad naše uspoređivanje s nekim drugim ne ispadne nama u prilog i pokaže nam da smo u nečemu iza nje ili njega. Pri tom se skriveno ili neskriveno prazni želja, da netko ima određene atribute u manjoj mjeri od nas samih, ili se u nama rađa žalost što nas netko u nečemu nadilazi.

To je u biti, i žalost i unutarnja ljutnja, griznja zbog tuđeg dobra, a koja uključuje želju da drugi u određenim stvarima bude slabiji od nas. Teološki gledano, ona je jedan od najvećih grijeha, ona je „kriva“ što je čovjek izgubio „raj na zemlji“, s njom su počeli smrtni sukobi na ovom planu.

Psihološki gledano, zavist nastaje uspoređivanjem sebe s drugima, prvenstveno onda kad ljudi krivo procjenjuju vlastite snage i slabosti. Jedan

je od najvećih pokretača negativnoga u međuljudskim odnosima, te se najčešće trostruko opisuje i proučava:

1. kao jedan od nezdravih osjećaja,
2. kao pokretač neprijateljstva i netrpeljivosti među ljudima i
3. kao nezdrava karakteristika ličnosti koja uključuje sklonost osjećaju zavisti kao i djelovanje pod njezinim pritiskom.

U tom devijantnom procesu osjećanja i ponašanja najprije se pojavljuje zavist, a zatim umjesto sućuti zloradost kojom se kratko zadovolji zavist.

Stručnjaci upozoravaju pri tome i na redovito zavidnikovo lako prihvatanje neprovjerenih negativnih informacija. Drugim riječima, zavidan čovjek, koliko god to neće priznati, jedva dočeka da i bez provjere prihvati neku važnu informaciju o osobi kojoj zavidi, samo da bi se što prije u sebi veselio „lošoj vijesti“ o njoj i tako makar nakratko zadovoljio tu devijantnu potrebu. Uz to što je, religijski gledano, zavist „teški grijeh“, zavišću se osoba može tako psihički opteretiti, da o njoj kao o bolesniku počnemo govoriti.

Ružna bolest čudi

Tu se radi o „ružnoj bolesti čudi“, o „zlom osjećaju“ koji je potisnut u stranu, u zasjedu. On je mješavina, tvrde stručnjaci, od bijesa, straha, pohlepe i tuge u vječnome stavu šuljanja. Jednima je to psiho-biološki neproučena kemijska reakcija našega limbičnog sustava na usporodbu s nekim drugim čovjekom koji nam nije po volji. A nije nam po volji zbog toga što on može više, što ima bolje i više, što više vrijedi pred drugima, što je hrabriji i više smije, što je zdraviji, pametniji, ljepši i slično. Ukratko, izgleda da se se svodi na jedno: počnemo pretpostavljati, da je on zbog tih prednosti sretniji i zadovoljniji od nas!

Naravno, tko zavidi (tako je i kod drugih osjećaja) ne misli logično. Moral, zakon, odgoj i religija svojim gotovo sifozofskim trudom, na jednoj strani, bore se protiv zavisti i žigošu je kao jednu od najružnijih ljudskih mana. Međutim, na drugoj strani, u isto vrijeme zbog jasne deklarativne društvene neprihvaćenosti, zavidnici potiskuju osjećaj zavisti u mračno psihičko podzemlje. Kad čovjek zavidi, počinje odmah to skrivati i od sebe, pa tko djeluje pod pobudom zavisti, sabotira, kleveće i denuciira iz sakrivenog zaklona.

Dobro je istaknuti, da psiholozi sve češće upozoravaju na neshvatljivu religioznu dvoličnost kad je u pitanju zavist. Nema puno smrtnih ili „glavnih grijeha“ zbog kojih se, eto, ide u pakao. Zavist je ipak i službeno jedan od njih, svi je osuđuju i žigošu (ali kod drugih!), a opet toliko je oko nas za-

visti! I rijetko što toliko nagrađuje religioznost ličnosti i nanese štetu zla u međuljudskim odnosima koliko zavist, a opet u religijskoj praksi uopće se ne odnosimo prema njoj kao prema uistinu jednom velikom

ljudskom problemu i nedaći. Možda zato, što su obično drugi zavidni, što se dobro krijemo pred vlastitom zavisti. Ili je, možda, zavist jedan od ružnih čustava, pred kojim stojimo nemoćni? Naravno ne, jer i nju se može staviti pred nazor ako čovjek odluči rasti u dobru i zrelosti.

Obilježja i pojavi oblici zavisti

Zavist je, vidjeli smo, najprije strastven osjećaj, a onda i poticaj određenog djelovanja i ponašanja. Poznata je ona šala koja se pripisuje sad ovom, sad onom narodu, a mi je stavimo u kontekst naših ljudi. Recimo, jedan naš čovjek prilično mrzovoljno i tiho dobaci svom sunarodnjaku do sebe, dok treći našijenac polako kraj njih liže sa svojim novim mercedesom:

„Ne boj se, ći će on jednom i pješice“.

Sve u svemu, nismo zadovoljni i nesretni smo jer svjesno ili nesvjesno pretpostavljamo da je netko zbog tih prednosti sretan i zadovoljan više nego mi.

Zavist postoji, i kad netko neprijateljski reagira na nečije dobro, bez obzira što znade da je taj to pošteno i svojim trudom stekao.

povijesti

Tako on, čisto iz zavisti zbog susjedova novoga auta! Jednostavno, zavist postaje izvor neprijateljstva i ne baš prijateljskog ponašanja, bilo pov-

sebe želi. Pojam nenaklonosti nekome, za slične slučajeve zvuči manje agresivno, pa jer ne može nekome otvoreno nijekati njegovo dobro, onda mu jednostavno zbog njega nije naklon.

2. Zavist postoji, kad je netko zbog toga *ljut ili bijesan*, što netko drugi posjeduje željeno dobro, pa

reagira neprijateljski prema njemu. Izražaji tog neprijateljstva i agresivnosti pri tom ostaju otvoreni različitim varijantama. Radnje se kreću od onih u mašti do onih izravnih ili zaobilaznih u stvarnosti, koje stvarno imaju za cilj uništiti željeno dobro, a

češće i njegova vlasnika. Poznato je da između zlih želja i zlih čina ne postoji veliki razmak.

3. Zavist postoji, kad netko neprijateljski reagira na činjenicu, što drugi posjeduje neko dobro, koje i on osobno sebi želi, te ga se *ne može ili ne želi odreći*. Zavidnik se jednostavno ne može odreći želje za tim dobrom niti ga nekim drugim nadomjestiti, bez ozbiljnih posljedica za zdravo prihvatanje sebe ili čak za svoju prihičku ravnotežu.

4. Zavist je na djelu, kad netko ne-

prijateljski reagira na to, što drugi posjeduje dobro, koje on sebi želi, ali ga nikako *ne može steći*. Ovdje je svejedno osjeća li se netko nesposoban ili vidi praktične uzroke toj nemogućnosti, ali on nešto želi - uzaludno i to je za njega poseban problem.

5. Zavist postoji, kad netko neprijateljski reagira, jer drugi ima željeno dobro. Zavist nije zbog samoga dobra, već zavidnika smeta time nastala *nejednakost* između njih.

vidnika ne predstavlja *ni izravnu prednost ni izravnu štetu*.

7. Zavist postoji, kad netko ostavlja dojam da se nekome zbog njegovog dobra divi, a u stvari je to *divljenje* – *pretvaranje*. Kad bi divljenje za određeno dobro bilo iskreno, tada bi vlasnik dobra mogao postati uzor, a dobro poticaj za vlastito nastojanje da ga se stekne. Kao kad bi žena vidjela na nekoj drugoj ženi prekrasnu haljinu, pa da sebi kaže: „*E i ja ću sebi onakvu kupiti*“.

8. Zavist postoji, i kad netko neprijateljski reagira na nečije dobro, bez obzira što znade da je taj to pošteno i svojim trudom stekao. Ovakva zavist se ni pred sobom obično ne opravdava, jer se izravno kosi s općeprihvaćenim društvenim normama.

9. Zavist postoji, kad onaj koji posjeduje određeno dobro, primijeti da drugi koji također želi ti dobro, počinje ga sam stjecati. Tu se pojavljuje strah da bi se sad između njih mogle smanjiti socijalne i prestižne razlike, a i da bi ga drugi mogao i stići. Stoga on razvija neprijateljstvo kroz koje bi on rado spriječio napredak onoga koji ga stiže, tako da ostane dosadašnji razmak između njih.

10. I na kraju, zanimljivo je otkriće, da možemo i *sami sebi zavidjeti*. Primjerice, sam sebi zavidim na onome što sam nekada bio ili na onome što sam mogao postati, a nisam. Neprijateljstvo je pritom u tome, da sam sebe ne prihvaćam, jer su moje tjelesne i duhovne snage, na koje sam u mladosti bio ponosan, počele popuštati ili značajno popustile. Često se ovakva zavist samom sebi neprijateljski projicira na odnose s drugim ljudima. Točnije, zavidim nekome tko je danas još tako vitalan i pun ideja, kao što sam ja nekada bio ili mislim da sam nekada takav bio. Stoga sam mu u najmanju ruku nesklon, jer danas nisam više takav.

Ovo su uglavnom najčešća obilježja koja ukazuju na to da je zavist na djelu u raznolikim slučajevima i pojavama. Ona nas potpuno uvode u kompleksnost fenomena zavisti s toliko lica, naličja i maski.

Dr. fra Šimun Šito Ćorić

Šimun Šito Ćorić

ŽUTA NEMAN ZAVIST ILI KAKO USPJEŠNIJE IZJEDATI SEBE I DRUGE

remeno, bilo kao stil i podloga sveukupnog životnog djelovanja.

Radilo se pri tome o zavisti o osjećaju, motivu ili karakteristici ličnosti, dva temeljna obilježja zavisti su agresivnost i neprijateljstvo, a u kojima se pokazuje onda čovjekova zavist pod čijim utjecajem čovjek djeluje. Sa sigurnošću možemo reći da se o zavisti radi u sljedećim slučajevima i njihovim varijacijama.

Neprijateljsko reagiranje prema nekome

1. zavist je na djelu, kad netko *neprijateljski reagira* na to što netko posjeduje neko dobro koje on i za

Pretvaračko divljenje

6. Zavist postoji, kad netko neprijateljski reagira, što drugi posjeduje neko dobro, bez obzira što to za za-

(Iz knjige „Žuta neman zavisti. Ili kako uspješnije izjedati sebe i druge“, Fram-Ziral/Glas Koncila, Mostar, 2008., str. 13-20.)

HKM FREISING

Bogu na slavu – svom narodu

Hrvatska katolička misija Freising osnovana je 24.10.1978., a broji oko 3700 vjernika.

Hrvatska katolička misija Freising (HKM) (Domberg 7, 85354 Freising; tel. 08161 7359; fax. 08161 41757; www.hkm-freising.de; e-Mail: info@hkm-freising.de) osnovana je dekretom tadašnjega nadbiskupa Nadbiskupije München i Freising Josepha kardinala Ratzingera, današnjega pape Benedikta XVI. 24. listopada 1978. godine, a broji oko 3700 vjernika. Uspostavljena je 1. prosinca 1978. godine. Prošle je godine proslavila tridesetu obljetnicu samostalnog djelovanja.

O počecima djelovanja

Prije službene uspostave misije za vjernike sjevernog dijela Nadbiskupije skrbili su franjevci Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu iz Hrvatske kakoličke misije München. Od njih valja istaknuti dr. fra Dominika Šušnjaru i fra Franju Bilokapića, koji su misna slavlja na hrvatskom jeziku služili u Altöttinger Kapelle u Bahnhofstrasse u Freisingu i u samostanskoj crkvi sv. Klare u Kammergasse. Hrvatskim vjernicima u to je vrijeme duhovnu skrb pružao i župnik Ernst Appler, apostolski administrator za Banat, tada župnik u Aindlfing kod Freisinga. Bio je „Volksdeutscher“, a govorio je hrvatski, te fra Drago Marić, misionar iz Regensburga, koji je duhovno skrbio za Hrvate u Landshutu.

Fra Mate Puđa je bio prvi imenovani dušobrižnik novoutemeljene misije Freising. Središte misije i stan sve-

ćenika bili su, kao i danas, na adresi Domberg 7 u Freisingu. Službenik ukazom kardinala misna slavlja na hrvatskom jeziku u misiji slavila su se u crkvi Duha Svetoga u Freisingu, u Moosburgu u crkvi sv. Kastulusa i u Landshutu u crkvi sv. Jodoka. U kasnijem vremenu iz praktičnih su se razloga crkve mijenjale pa je s vremenom o. Puđa proširio svoju pastoralnu aktivnost tako da su se misna slavlja uskoro počela slaviti i u Neufahrnu, Dorfenu i Dachau. Danas se nedjeljna misna slavlja slave u Landshutu u crkvi sv. Josipa u 9.15 sati, u Freisingu u crkvi Duha Svetoga u 11 sati te u Dachau u crkvi sv. Petra u 13 sati. Misno slavlje povremeno se subotom suži u crkvi sv. Franje u Neufahrnu u 18.30 sati.

Djelovanje u deset dekanata

Novim dekretom Nadbiskupije 1999. godine misija je preimenovana u Hrvatsku govornu katoličku misiju (Kroatischsprachige kath. Mission) te su joj pripojeni novi deknati. Tako se područje djelovanja proširilo na ukupno deset dekanata i to: Dachau, Dornfen, Erding, Freising, Geisenhausen, Indersdorf, Landshut, Moosburg, Scheyern i Weißenstephan.

Godine 1991. o. Puđa je premješten u misiju Leverkusen, a na njegovo mjesto iz misije München je došao fra Ante Maleš. Njega je 2000. godine zamijenio fra Josip Božić-Stanić koji je u misiji ostao do 2004., kada ga je

Ministranti s voditeljem misije fra Ivanom Čugurom u Freisingu

zbog bolesti zamijenio fra Ivan Čugura iz HKM Stuttgart.

U misiji kao pastoralni suradnik od 1982. djeluje Ilija Čolić. Od veljače 1992. kao crkveni svirač, a od svibnja 1995. kao orguljaš i zborovoda u službu je primljen Kruno Janaković. U Landshutu misna slavlja glazbeno oblikuju prof. violine Vesna Soldo i gitarist Zvonko Bičanić.

HKM danas Freising obuhvaća gotovo čitavu sjevernu regiju nadbiskupije München i Freising, a broji oko 3700 Hrvata katolika. Broj se Hrvata na tome području posebno povećao nakon gradnje minhenske zračne luke i doseljavanjem većeg broja obitelji sa sjevera Njemačke.

Raznolike misijske aktivnosti

Pastoralne misijske aktivnosti su od početka postojanja vrlo raznolike. Uz slavljenja svetih misa kao središtu i

Vjernici za vrijeme mise u Dachau

na dobro

Fra Ivan sa skupinom ministranata u Dachau

vrhuncu misijskog života, vjernicima se pružaju različite vrste socijalne pomoći, posjećuju se bolesnici po bolnicama i kućama, održava se vjeronauk, slave se sakramenti prve pričesti i potvrde, organiziraju duhovni susreti, zbornu pjevanje, hodočašća, izleti, folklorni nastupi i nastupi zbora, sportski nastupi, zabave i sl. Svakoga četvrtka se održava biblijsko-molitveni susret, tu su i susreti ministrantske skupine koja broji oko četrdeset članova, duhovne obnove u korizmi i došašću, proslava blagana sv. Nikole, poklade, caritativna djelatnost za pomoć Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i

potvrde u misiji 9. svibnja podijeliti gospičko-senjski biskup mons. Mile Bogović, a sakrament prve pričesti slavi se 24. svibnja.

Poseban problem predstavljaju neadekvatne misijske prostorije, ali taj nedostatak nadopunju njemačke župe koje za razne misijske aktivnosti stavljaju svoje prostorije na raspolaganje. Vodstvo misije, a i vjernici, posebno su zahvalni mjesnoj Nadbisku-

ne". Kasnije je taj naziv o. Males preimenovao u „Misijski listić“, a o. Božić-Stanić u „Dva Doma“. Trenutno u misiji izlazi misijski listić pod nazvom „Misijska događanja“.

Posebna važnost aktivnih vjernika

Od svog osnutka u ožujku 2002. u misiji djeluje misijsko vijeće koje broji oko petnaest članova koji zajedno s voditeljem misije organiziraju misijske aktivnosti. Predsjednica vijeća je Jasna Rančić.

„Misijski rad bi bio nezamisliv bez aktivnih vjernika koji svojoj zajednici stoje na raspolaganju u svim prigodama. Oni joj daju život i naše su veliko bogatstvo. Svojom spremnošću na pomoć, idejama i radom svatko je pozvan uključiti se u rad naše zajednice, Bogu na slavu, svojoj zajednici i narodu na dobro“, kazao je voditelj misije fra Ivan Čugura koji je istaknuo kako će misije postojati sve dok naši ljudi budu imali potrebu za misnim slavlјima na hrvatskom jeziku.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Pastoralni suradnik Ilija Čolić i aktivne vjernice Marija Vilus i Josipa Jelica

Aktivni vjernici u Dachau Jasna Rančić, Siniša Krajcinović i Vinko Nedjeljko Risonjić

Africi, za invalide, djecu i sl. O svim misijskim aktivnostima može se više pročitati na misijskoj internet adresi koju održava Vinko Nedjeljko Risonjić. Valja podsjetiti kako će sakrament

piji koja je misiju ustanovila i omogućila njezino djelovanje.

Vjernicima su od velike koristi misijski info-listići: „Križ na baušteli“ koji je kasnije preimenovan u „Križ tudi-

Vjernici na misnom slavlјu u crkvi Duha Svetoga u Freisingu

Piše: Mario Cifrak, OFM Zagreb

Prvo misijsko putovanje (Dj 13–14)

Obraćanje k živomu Bogu koji stvori nebo i zemlju i more i sve u njima i na njima pretpostavlja Boga Stvoritelja.

Prvo misijsko putovanje vodi nas iz Antiohije preko Seleucije, Salamine i Pafa na Cipru, Perge, Antiohije pizidijske, Ikonija, Listre i Derbe. Taj itinerarij nalazimo u Dj 13 i 14. Zaustavit ćemo se u Pafu, Antiohiji pizidijskoj i Listri.

U Pafu

U Paf na Cipru su stigli Pavao, Barnaba i Ivan iz Salamine gdje su navješćivali riječ Božju po židovskim sinagogama (usp. Dj 13,5–6). Tu susreću Barjesu, vračara, nazoviprorka, Židova. On je uz prokonzula Sergija Pavla, koji je pozvao Barnabu i Savla hoteti čuti riječ Božju. No tome se usprotivio Elim, vračar. Riječ je o istoj osobi, samo se želi istaknuti da je on vračar hebraizmom Elim. Elim bi bio onaj koji ima kontrolu nadnaravnih sila po tajnim sredstvima u osobne svrhe. Iz ovog Elimovog nastojanja vidimo da je u slušanju riječi Božje nazreo mogućnost da ona u prokonzulu izazove vjeru. No suprotstavljaju mu se Savao, tj. Pavao. Po prvi puta u djelima apostolskim susrećemo Pavlovo ime. To mu je zapravo cognomen, po rimskom standardu bi bio to treći dio punoga imena, tj. nadimak. To se spominje tek sada jer u susretu s prokonzulom započinje zapravo Pavlovo misijsko djelovanje među poganima i osim toga, sada Pavao preuzima inicijativu jer je dosada bio u Barnabinoj sjeni. Pavao, pun Duha Svetoga, naime usmjeruje svoj pogled na Elima. Obratio se Elimu kao protivniku „ravnih putova Gospodnjih“ (Dj 13,10). Kazna je privremeno oslijepljenje. Prokonzul je povjerovao nakon toga, zanesen naukom Gospodnjom. Riječ je o vjeri zbog nauka u ime Isusovo (usp. Dj 5,28). Iz Pafa preko Perge stigoše Pavao i oni oko njega u Antiohiju pizidijsku (usp. Dj 13,13–14).

U Antiohiji pizidijskoj

U Antiohiji su subotom došli u sinagogu gdje su zamoljeni nakon čita-

nja Zakona i Proroka da kažu riječ utjehe narodu. Pavao se obraća Izraelcima i bogobojažnima (usp. Dj 13,16–41. 46–47). U Dj 13,16.26 bogobojažni tvore posebnu grupu uz Izraelce i boje se Boga Izraelova. Riječ je o poganima. U rr. 17–25 nalazimo sažetak Izraelove povijesti i to od Izlaska od Ivana Krstitelja. No već uz ime Davidovo spominje i njegovog potomka, Izraelovog spasitelja, Isusa (usp. r. 23). Ponovnim pozivom poziva sinove roda Abrahamova i bogobojažne i naglašava da „nama“ tj. i Židovima i poganima bijaše poslana riječ toga spasenja (usp. r. 26). Odmah spominje krivnju Jeruzalema i njegovih glavaara jer ga nisu prepoznali, nego su ga osudili na smrt (usp. r. 27). To se dogodilo da se ispune Pisma koja također nisu razumjeli, iako su ih redovito čitali. Samu smrtnu kaznu izvršili su Pilat i Rimljani (usp. r. 28). Isus je bio pokopan, ali ga je Bog uskrisio (usp. rr. 29–30). Pavao nije svjedok Uskrsloga u smislu onih kojima se Uskrsli ukazivao mnogo dana i koje naziva svjedocima (usp. r. 31; usp. također Dj 1,3.21–22). U niz navjestitelja evanđelja svrstava se ipak i Pavao koji u Isusovu uskrsnuću vidi ispunjenje Ps 2,7, Iz 55,3 i Ps 16,10 (usp. rr. 32–37). Po Uskrsloga se navješćuje oprostjenje grijeha i po njemu se opravdava od svega od čega se ne može opravdati po Mojsijevu zakonu. I to obraćenje i opravdanje nalazi potvrdu u riječima Hab 1,5 (usp. rr. 38–41). Epilog nalazimo tek iduće subote. Riječi suprotstavljanja Židovima tiču se upravo njihova odbacivanja riječi Božje i obraćanja poganima po zapovjedi Gospodnjoj (usp. Iz 49,6: rr. 46–47). Židovi su ih s bogobojažnim ženama i prvacima gradskim stali progoniti pa su otišli u Ikonij (usp. Dj 13,51; 14,1–5), a odatle u Listru (usp. Dj 14,6).

U Listri

U Listri dolazi do prvog ozdravljenja uzetoga koje je učinio Pavao (usp. Dj 14,8–10). Zbog toga su pro-

glašeni bogovima: Barnaba Zeusom, a Pavao Hermesom jer je vodio riječ (usp. Dj 14,12). Nisu samo proglašeni božanskim ljudima nego bogovima na temelju oštrog pogleda, jakog glasa i naredbe kojom se Pavao obratio bolesniku. Pavao i Barnaba kao stranci su dakle puni božanskoga i stoga izgledaju stanovnicima Listre kao njihove fizičke manifestacije. Činjenica da stanovnici Listre govorahu likaonskim dijalektom objašnjava kašnjenje reakcije jer ih nisu razumjeli u njihovoj nakani da im žrtvuju. Usprotivili su im se kratkim govorom u kojem objašnjavaju nespornost i krivo shvaćanje. Sam govor je u isti čas i Pavlov i Barnabin. Oni se definiraju kao ljudi istovrsni sa stanovnicima Listre kojima naviještaju Radosnu vijest da se obrate od tih ispraznosti k Bogu živomu (usp. Dj 14,15). Ispraznost je vjerovati da su Pavao i Barnaba ispunjeni patosom bogova i stoga im žrtvovati kao bogovima. Evanđelje se sastoji u obraćanju od takvoga gledanja da postoje bogovi koji poprimaju ljudski oblik i miješaju se s ljudima, čine čudesa i primaju zauzvrat žrtve. Obraćanje k živomu Bogu koji stvori nebo i zemlju i more i sve u njima i na njima pretpostavlja Boga Stvoritelja kako o njemu govori (Izl 20,11). Taj živi Bog je dopuštao u prijašnjim pokoljenjima da svi narodi/pogani idu svojim putovima (usp. Mih 4,5). Ali ipak je sam o sebi dao svjedočanstvo čineći dobro, dajući s neba kiše i plodonosna vremena, ispunjavajući srca hranom i radošću (usp. Ps 65,6–14; 67,2–8). Taj Bog kontrolira ponašanje ljudi. U prošlosti su lutali u lažnim religijama. No čini se da Bog to oprašta. On se očituje po svojim djelima u prirodi i tako se daje spoznati (usp. također Rim 1,19). Jedva što su ih odvratili da im ne žrtvuju, dolaze Židovi iz Antiohije i Ikonija i sa svjetinom kamenuju Pavla (usp. također 2 Kor 11,25). Pavao je preživio (usp. također 2 Kor 1,8–10) i s Barnabom pošao u Derbu, pa se opet preko Listre, Antiohije, Perge, Atalijske vratio u Antiohiju. ■

Geistiger Phantasie Reichum im Mai

Verehrte Leserinnen und Leser!

Noch immer sind wir von der Stimmung der Osterfeierlichkeiten umgeben. Mit der Auferstehung Christi ist nichts mehr so wie es vor ihm einmal war. Ganz gewiss kommt eine neue Zeit und die Welt verändert sich langsam zum Besseren!

Die Wirkung des Sieges Christi über den Tod war niemals zuvor so sichtbar und stark wie zu unserer Zeit. Jesus beschenkt seine Schüler mit besonderen Vollmachten: in seinem Namen dürfen sie die Menschen zur Umkehr bzw. zum Heil aufrufen, ihre Hände an Kranken auflegen, um sie zu heilen. Sie dürfen sogar die bösen Geister aus Besessenen vertreiben und Sündern ihre Sünden vergeben. Er hat sie aufgestellt, damit sie über die Geheimnisse Gottes verfügen. Sie haben die Erlaubnis Gottes, die Völker der Welt einzuladen, sich in ein und demselben Glauben in eine Gemeinschaft des auserwählten Volkes Gottes zusammenzuschließen, mit dem auch wir Kroaten schon vierzehn Jahrhunderte verbunden sind.

Der Monat Mai offenbart all seinen Phantasie Reichtum des schöpferischen Göttlichen Genies. Es verwundert nicht, dass die kroatischen Katholiken am häufigsten im Monat Mai zu den christlichen Wallfahrtsorten pilgern, meistens zu jenen, die der seligen Jungfrau Maria geweiht sind. Ich weiß nicht, ob es noch etwas anderes gibt, was die kroatischen Katholiken in ähnlicher Weise zum Gebet und zum Empfang des Sakramentes der heiligen Beichte bewegen würde wie die Marienwallfahrtsstätten. Im Monat Mai organisieren die kroatischen Seelsorger und Seelsorgerinnen auch Feiern für die Erstkommunikanten und Firmlinge und laden die Gläubigen zur täglichen Maiandacht des Rosenkranzgebetes zu Ehren der seligen Jungfrau Maria ein. Es finden Taufen statt, Ministrantentreffen, zahlreiche Verlobungspaare schließen im Mai die Ehe. Nach den statistischen Angaben unserer Missionen für das Jahr 2008 wurden in den Gemeinden 1446 Kinder getauft, 331 Trauungen geschlossen (viele haben sich bei Priestern in Deutschland auf die Trauung vorbereitet und sich

„Was nützt es einem Menschen, wenn er die ganze Welt gewinnt, dabei aber sein Leben einbüßt?“
(Mt 16, 26).

anschließend in der Heimat trauen lassen), 1258 Kinder und Jugendliche haben die heilige Erstkommunion empfangen und 841 das Sakrament der Firmung. Die Zahl der Personen, die die Sakramente in den Ortsgemeinden empfangen haben, ist uns nicht bekannt. Ungefähr 6000 Personen sind zum außerschulischen Religionsunterricht in unsere kroatischen katholischen

Zentren gekommen. Was die Pastoralarbeit in unseren Gemeinden betrifft, möchte ich noch erwähnen, dass die heilige Messe jeden Sonntag an mehr als dreihundert Orten in ganz Deutschland gefeiert wird, ganz zu schweigen von den übrigen Feiern auf Bundesebene. Unsere religiöse und heimatliche Verbundenheit offenbart sich auch in der tätigen Liebe gegenüber Bedürftigen. Alles das ist Ausdruck des Zeugnisses über die Zugehörigkeit zur Kirche bzw. zu Christus. Gott sei Dank, dass sich viele Eltern ihrer christlichen Verantwortung und Rolle bewusst sind, die ihnen durch ihren Glauben auferlegt wurden. Das, was sie von ihren Eltern erhalten haben, wollen sie auch auf ihre Kinder und Enkelkinder übertragen. Ich bewundere viele, die über Jahre hinweg ihre Kinder zum Religionsunterricht und zur Messfeier bringen und an verschiedenen Feiern innerhalb der Mission teilnehmen. Der langjährige Weg der Erziehung erfordert wahrlich viel Kraft, Geduld und Beharrlichkeit. Die Überzeugung der Eltern geht aus der christlichen katholischen Überzeugung hervor. Ich danke Gott für ihr vorbildliches katholisches Leben und ihre unerschrockene Bezeugung des Glaubens. Viele dieser Eltern kommen aus Bosnien-Herzegowina. Ihre Großväter, Großmütter, Urgroßväter und Urgroßmütter haben sich trotz aller Gefahren innerhalb der Geschichte nicht von ihrem Glauben abgewendet. Und dass sie schlau und in entscheidenden Momenten klug gehandelt haben, kann in den Geschichtsbüchern der Franziskanerklöster und in den Archiven der Ordinariate nachgelesen werden. Sie wussten, was die Weisungen Jesu bedeuten: „Werft eure Perlen nicht den Schweinen vor“ (Mt 7, 6). Von unzähligen Opfern und Qualen wurden sie begleitet, als sie für das „ehrwürdige Kreuz und die goldene Freiheit“ Zeugnis ablegten! Oft mussten sie stundenlang bis zum Ort gehen, an dem die Eucharistie gefeiert wurde, aus der sie Kraft für den Kampf gegen das Böse schöpften.

Ich bin der tiefen Überzeugung, dass der himmlische Vater all jene belohnen wird, die auf das Wort Jesus Christus, seines Sohnes, hören, und dass er sie zu Erben seines Königreichs machen wird, in dem er ihnen selbst vom „Baum des Lebens, der im Paradies Gottes steht, zu essen geben wird“ (Offb 2).

Liebe Freunde, wenn wir den jungen Menschen nicht ermöglichen, ihr Leben auf dem christlichen Fundament auszubauen, könnten sie in Lebensschwierigkeiten geraten. Jesus weist uns mit folgenden Worten auf die Gefahr des Verlustes der Seele hin: „Was nützt es einem Menschen, wenn er die ganze Welt gewinnt, dabei aber sein Leben einbüßt?“ (Mt 16, 26).

Professor Tomislav Janko Šagi Bunčić fragt sich in seinem Buch „Kršćanstvo ne može biti umorno“ – „Das Christentum kann nicht müde werden“ (unter dem Titel „Što treba spasiti“ – „Was muss gerettet werden?“), was es dem Menschen im Falle einer furchterlichen weltweiten Katastrophe, in der alles zerstört würde, nutzen würde, wenn er für sich und seine Kinder alles herbeigeschafft, ihnen aber nicht den Glauben an Gott bewahrt hätte.

Am Ende möchte ich zusammen mit dem heiligen Paulus alle, die für die Erziehung der Jugendlichen verantwortlich sind, Gott und dem Wirken seiner Gnade empfehlen.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

GESPRÄCH MIT DEM BISCHOF VON MAINZ KARDINAL KARL LEHMANN

Aus österlicher Kraft, Geduld, Hoffnung und Zuversicht leben

Der Bischof wird in Mainz vom Domkapitel gewählt, vom Papst ernannt und in der Bischofsweihe zum Leiter der Ortskirche (Bistum) bestellt. Innerhalb des allgemeinen kirchlichen Rechts hat der Bischof die Leitungsvollmacht in seinem Bistum als „Hirte“ (Seelsorger), Lehrer, Gesetzgeber und Richter. Karl Lehmann wurde am 16. Mai 1936 in Sigmaringen als Sohn des Volksschullehrers Karl Lehmann und seiner Frau Margarete geboren. 1983 wurde Prof. Dr. Dr. Karl Lehmann zum Bischof von Mainz gewählt und ernannt. Am 2. Oktober 1983 empfing er die Bischofsweihe im Mainzer Dom. Er ist der 87. Nachfolger des heiligen Bonifatius auf dem Mainzer Bischofsstuhl. 1987 wurde er zum Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz gewählt, 1993, 1999 und 2005 in diesem Amt für jeweils weitere sechs Jahre durch Wahl bestätigt. Zum 18. Februar 2008 trat Kardinal Lehmann vom Vorsitz der Deutschen Bischofskonferenz zurück, bleibt als Bischof von Mainz aber weiter Mitglied der Konferenz. Dort ist er Vorsitzender der Glaubenskommission. Am 28. Januar 2001 hat Papst Johannes Paul II. Bischof Lehmann zum Kardinal ernannt. In dieser Funktion nahm er am Konklave im April 2005 teil, aus dem Papst Benedikt XVI. (Joseph Ratzinger) hervorging, der 2005 zum ersten Mal als Papst sein Herkunftsland anlässlich des Weltjugendtages besuchte.

Foto: A. Polęgubiec

Das christliche Fundament lässt sich nicht verleugnen

Lebendige Gemeinde: Ostern ist der größte christliche Feiertag. Wie sehr leben die Christen heute aus dieser österlichen Hoffnung heraus?

Kardinal Lehmann: Gewiss ist die Zahl der praktizierenden Christen stark zurückgegangen. Deshalb spielen christliche Glaubensgehalte in ihrer ausdrücklichen Form eine geringere Rolle. Aber es gibt noch viele lieb gewordenen Gewohnheiten, Lebens-

überzeugungen und Einstellungen, die letztlich ihr christliches Fundament nicht verleugnen können. Aber wenn diese Herkunft nicht gepflegt wird, schwindet sie natürlich immer mehr.

LG: In welchem Maße kommen im heutigen europäischen Raum christliche Werte zum Tragen?

Kardinal Lehmann: Es ist nicht zu übersehen, dass viele Menschen – gewiss in einer sehr gestuften Intensität – den Sinn ihres Lebens aus dem christlichen Glauben schöpfen. Es gibt

auch viele verborgene, verkappte Normen und Gehalte, die vom Christentum herrühren, auch wenn man es nicht mehr so ohne weiteres erkennt. Dies gilt für viele Bestimmungen der Sozialethik und des Sozialrechtes, aber z.B. auch für den Begriff der Subsidiarität und der Solidarität.

Auf der Seite der Menschen in Not

LG: Wie sehr erfüllt die Kirche heute die Erwartungen des modernen Menschen?

Kardinal Lehmann: Es kommt darauf an, welche Erwartungen gemeint sind. Wenn wir den Menschen in den verschiedenen Lebenssituationen der Freude und der Trauer nahe sein sollen, so geschieht dies, wenn die Menschen es wollen, noch sehr häufig. Wir wollen besonders dem Menschen in Not zur Seite stehen. Aber wir können nicht alle Erwartungen erfüllen, z.B. wenn sie nur innerweltlich orientiert sind, ausschließlich das Glück und Wohl des Einzelnen im Auge haben, Verstöße gegen die Gebote Gottes ignorieren usw. Man hilft dem Menschen oft mehr, wenn man ihn von falschen Erwartungen abbringt und schützt.

LG: Als langjähriger Vorsitzender der Deutschen Bischofskonferenz, wie schauen Sie da auf die Gesamtsituation der Kirche in Deutschland?

Kardinal Lehmann: Wir sind nicht schlechter und nicht besser als viele Länder in einer vergleichsweise ähnlichen gesellschaftlichen Situation, die von der modernen Zivilisation bestimmt sind. Hier gibt es ja viele Unterschiede innerhalb dieses Spektrums aufzeigen. Es ist sehr schwer, in einer so schnelllebigen Gesellschaft, die bis zum Bersten pluralistisch zerteilt ist, gemeinsame Überzeugungen zu vermitteln. Wir müssen es unverdrossen tun, d.h. das Evangelium unermüdlich verkündigen. Wir können uns nicht abhängig machen vom „Erfolg“, wenn wir uns auch über allen Segen und jedes Gelingen freuen.

Mangel an kirchlichen Berufen

LG: Heute haben wir in verstärktem Maße das Problem der kirchlichen Berufe allgemein. Wie sieht diesbezüglich die Situation in Ihrem Bistum aus?

Kardinal Lehmann: Auch hier gibt es zwar ein Auf und Ab im Lauf der Jahre in den einzelnen Bistümern. Dies betrifft aber nicht nur die Priester- und Ordensberufe, sondern auch die hauptamtlichen pastoralen Mitarbeiter in unserem Land (Pastoralreferenten, Gemeindeferenten, Ständige Diakone). Ich freue mich über jeden und jede, die sich einem solchen Beruf nähern

und sich dafür interessieren. Wir spüren natürlich den Mangel auch täglich stärker, aber ich will nicht nur jammern. Jeder junge Mensch, der Ja

Ich schätze die Glaubensstärke und den Zusammenhalt, die Freude am eigenen Glaubensgut und die wechselseitige Hilfe vor allem der Kroaten sehr hoch. Besonders während des Krieges habe ich dies fast wie ein Wunder erfahren. Ich hoffe, dass dies unter den Bedingungen unserer säkularen Gesellschaft nicht mehr und mehr geschwächt wird oder verloren geht.

sagt zu einem Beruf in der Kirche, ist ein wichtiges Zeichen der Hoffnung in die Zukunft hinein.

Wiedererkennbarkeit der Kroaten an ihrem Glauben und Zusammenhalt

LG: In Deutschland lebt jetzt ein beträchtlicher Prozentanteil ausländischer Mitbürger. Tragen die deutsche Ortskirche und die deutsche Regierung in ausreichendem Maße ihrer Besonderheit und Integration Rechnung?

Es ist keine Frage, dass man im Blick auf die Integration immer noch mehr tun kann und muss. Wir haben diese Aufgabe, vor allem im Blick auf die Sprachkenntnis, als wichtige Voraussetzung aller Kommunikation wohl zu spät in ihrer ganzen Wichtigkeit erkannt.

Kardinal Lehmann: Es ist keine Frage, dass man im Blick auf die Integration immer noch mehr tun kann und muss. Wir haben diese Aufgabe, vor allem im Blick auf die Sprachkenntnis, als wichtige Voraussetzung aller Kommunikation wohl zu spät in ihrer ganzen Wichtigkeit erkannt. Aber ich glaube, dass sich hier sehr vieles positiv geändert hat, sowohl in der Kirche als auch in der Gesellschaft. Im Übrigen ist dieses Verhältnis zu den ausländischen Mitbürgern ja keine Einbahn-

straße, sondern diese müssen auch bereit sein zu lernen und sich zu engagieren.

LG: Wie ist die Lage diesbezüglich in Ihrem Bistum?

Kardinal Lehmann: Fast zwölf Prozent der Katholiken in unserem Bistum sind ausländische Mitbürger. Jedenfalls haben sie eine eigene und andere Muttersprache. Wir haben im Allgemeinen ein gutes Verhältnis und eine Anerkennung der Andersheit und suchen immer mehr Gemeinsamkeit.

LG: In Deutschland lebt eine große Zahl kroatischer Katholiken. Wie sind Ihre Erfahrungen mit den kroatischen Mitbürgern?

Kardinal Lehmann: Zunächst einmal lebe ich seit mehr als 20 Jahren mit kroatisch-bosnischen Ordensschwwestern in einem Haus. Deshalb erfahre ich viel von der Situation in den Ländern des ehemaligen Jugoslawien. Wir haben auch noch eine große Hilfe durch eine kroatische Familie, die schon lange mit ihren drei Kindern bei uns lebt. Ich schätze die Glaubensstärke und den Zusammenhalt, die Freude am eigenen Glaubensgut und die wechselseitige Hilfe vor allem der Kroaten sehr hoch. Besonders während des Krieges habe ich dies fast

wie ein Wunder erfahren. Ich hoffe, dass dies unter den Bedingungen unserer säkularen Gesellschaft nicht mehr und mehr geschwächt wird oder verloren geht.

LG: Ihre Botschaft zu Ostern?

Kardinal Lehmann: Ich kenne keine schönere Antwort als den Jubelruf der Jünger am Ostermorgen: „Der Herr ist wirklich auferstanden und ist dem Simon erschienen!“ (Lukasevangelium 24,34) Aus der Stimmung der Passion und des Todes Jesu heraus ist dies eine frohe Botschaft, wie man sie sich nicht tiefer denken kann. Diese Botschaft schenkt uns auch heute, mitten in den Krisen unseres Finanz- und Wirtschaftssystems, Kraft und Geduld, Hoffnung und Zuversicht. Dies wünsche ich persönlich allen in unserem Land, besonders unseren ausländischen Mitbürgern!

Das Interview führte: Adolf Polegubić

FREISING

Vjera oslobađa

UHKM Freising je od 3. do 5. travnja održana duhovna obnova pod geslom „Mir i dobro“; koju je predvodio profesor na Katoličkome teološkom fakultetu u Splitu prof. dr. fra Anđelko Domazet. Njemačka župa sv. Jure iz Freisinga je za tu prigodu hrvatskoj zajednici stavila na raspolaganje župnu dvoranu u kojoj se za vrijeme duhovne obnove okupio veći broj hrvatskih vjernika s područja te Hrvatske katoličke misije. Koliko patnje i lutanja postoji u ljudskom životu jer su ljudi izgubili osjećaj o svojoj vrijednosti, zapitao se fra Anđelko na početku svog predavanja o vjeri i samopoštovanju. Nikada čovjek sebi ne škodi kao onda kada se omalovažava i onaj tko sebe čini malenim nije shvatio duhovni nauk Crkve. Naša nas vjera mora iznutra oslobađati i samo je ta vjera ona koja dolazi od Krista, vjera kojom se utjeruju strahovi nije prava vjera. Bog ne želi da hodamo pod

teretom krivnje, kršćanstvo je religija otkupljenja, a Bog nam uvijek iznova daje novu priliku da se nakon naših padova i propusta okrenemo izvoru na kojemu možemo crpiti svoju snagu. Svima nam treba zdrava vjera u sebe, u svoje sposobnosti, to je ono što nam daje snagu i nadu na našim životnim putovima. Vjera nam pomaže i kada smo opterećeni negativnim mislima koje nas blokiraju i zarobljavaju u našem djelovanju. Naša vjera je naša moć i snagom vjere možemo savladati naše bolesti i mentalne blokade. Isus je donio poruku da smo veliki i nepovijalni, a naša nutrina je često zagađena malenošću, pesimizmom i strahom od budućnosti. Vjera je izgradnja naučenog optimizma, jer ne može vjernik biti pesimist, jer je pesimizam protiv života. Fra Anđelko se u pred-

Voditelj misije o. Čugura i voditelj obnove o. Domazet

vanju osvrnuo i na molitve koje nisu učinkovite zato jer proizlaze iz straha i nepovjerenja. Na duhovnoj obnovi sudjelovao je i crkveni zbor HKM Freising predvođen Krunom Jankovićem, Vesnom Soldom iz Landshuta, Zvonkom Bičanićem i solisticom Marijom Šipuš. Na Cvjetnicu je voditelj duhovne obnove fra Anđelko Domazet predvodio misna slavlja na hrvatskom jeziku u Landshutu, Freisingu i Dachau. IKA

BERLIN

Posjet sestara karmelićanki misiji

Sretni smo da nakon dugog vremena, a ima tome i više od pet godina, možemo opet u našoj sredini poz-

da su sestre predvodile Križni put, održale vjeronauk za naše krizmanike, pričesnike i svu djecu i njihove roditelje, rekao je voditelj misije fra Petar Čirko predstavljajući gošće iz domovine na nedjeljnim misama 29. ožujka u crkvama sv. Sebastijana i sv. Bonifacija. Potom se vjernicima obratila kratko i s. Anica Marija. U Berlinu su uz nju nekoliko dana boravile i časne sestre, inače i rođene sestre, Katarina, koja je ujedno i voditeljica dječijeg doma i Kristina koja je časna majka ovoga reda te časne sestre, inače sestre blizanke, Emanuela i Alojzija. S njima je doputovala i štićenica doma, devetnaestogodišnja Ivana Kestner. Voditeljica Kuće sv. Josipa za nezbrinutu djecu, časna sestra Katarina, upoznala je vjernike berlinske misije s povišću njihova reda i onoga čime se bave. Osnutak družbe dogodio se zapravo, ovdje u Berlinu 2. srpnja 1891. godine. Utemeljiteljica je Berlinčanka Maria Terezija Tauscher. Sonja Breljak

draviti časne sestre. S nama su karmelićanke Božanskog Srca Isusova koje vode Kuću sv. Josipa za nezbrinutu djecu u Hrvatskom Leskovcu. Možemo se pohvaliti da je naša misija jedna od rijetkih koja je odgojila i iznjedrila i jednog svećenika, našega Edija Sokola. A evo i časna sestra Anica Marija, koja je ovdje zajedno s drugim sestrama karmelićankama, stigla iz domovine, odrasla je i školovana u Berlinu odakle se 1994. godine zaputala putem službenica Božjih. Zahvaljujem obiteljima i našim Framasima koji su im bili domaćini ovih dana ka-

NERSINGEN

Duhovna obnova

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Novom Ulmu/Nersingenu održana je duhovna obnova 27. i 28. ožujka. Duhovnu obnovu je vodila s. Zdravka Leutar zajedno s voditeljem zajednice fra Ivanom Leutarom. Na susretima je sudjelovao veliki broj vjernika iz misije i susjednih misija koji su vrlo aktivno sudjelovali u svim aktivnostima. Tema susreta bila je „Tako je Bog ljubio svijet...“. Predavanja su bila obuhvaćala teme vjere i obitelji u suvremenom društvu, ulogu riječi Božje u životu obitelji, važnost Euharistije za život pojedinca i obitelji te Krv Kristovu kao izraz ljubavi i pomirenja za život naših obitelji. Sva razmatranja i predavanja bila su popraćena praktičnom primjenom na svakidašnji život te sudjelovanjem sudionika u sakramentalnom životu: ispovijed, sv. misa i euharistijsko klanjanje. Dnevna liturgijska čitanja bila su također usmjerena na preispitivanje: tko je za nas Isus Krist – koje je propovjednik razradio i pozivao na osobno razmišljanje. S. Zdravka Leutar

STUTTGART

Prof. Selak o hrvatskom jeziku

U okviru „Dana hrvatskog jezika“ Hrvatsko prosvjetno društvo „Stuttgart“ koje okuplja učiteljice i malobrojne učitelje Hrvatske dopunske škole Baden-Württemberg, priredilo je predavanje „Hrvatski jezik između starih dogmi i novih izazova“, u petak 20. ožujka u prostorijama Hrvatske katoličke zajednice u Ulmu, simbolički iza Križnog puta, jer je bilo govora o raspetosti hrvatskog jezika zadnjih stotinjak godina. Gostovao je dr. Ante Selak, prof. na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Uvodno je prof. Slavica Mihaljević, koordinatorica hrvatske nastave, koordinacije Ulm, istaknula da je briga o čuvanju i razvoju hrvatskog jezika bitna sastavnica hrvatskog nacionalnog identiteta i da se narod po jeziku prepoznaje. Posebno je naznačila period velikosrpskog potiranja hrvatske jezične posebnosti, njegovog posrbljivanja i pokušaja prevođenja u jugoslavenski, nametanje Karađićevih reformi, tobože značajnih za nas Hrvate. Predstavila je prof. Selaka opisujući ga kao velikog entuzijasta koji pliva „uzvodno“. Učenici hrvatske škole su pročitali „Svaki-

dašnju jadicovku“ koju su pripremile učiteljice Slavica Mihaljević i Ana Kihalić. Prof. Selak je govorio o svom radu, a posebno istraživanjima na području jezika. Podsvjetio je na kratke biografije i istraživanja Mate Šimundića, Marijana Stojkovića, Jozę Dujmušića, a posebno Ilije Abjanića (1868.–1946.) predstavljajući njegov impozantni rad. Abjanić je očito bio kozmopolit, bavio se mišlju pokretanja vlastite tiskare koje zbog materijalnih (ne)prilika nije mogao

realizirati. Prof. Selak je predstavio i ostale lingviste koji kao da su osuđeni na zaborav, jer je današnja hrvatska jezična politika retuširano jugoslovenstvo, ilustrirajući to promjenom imena JAZU u HAZU. Prof. Selak se zalaže za cjelokupni pristup jezičnoj problematiki i izvođenje hrvatskog standarda uzimajući u obzir odstranjene autore jer ih smatra korisnom sastavnicom, a također i hrvatske pisce koji su pisali u izgnanstvu posebno u Hrvatskoj reviji. Ilija Nikić

TÜBINGEN

Krštenje trećeg djeteta

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici sv. Vinka Paulskoga u Tübingenu u nedjelju 22. veljače u crkvi sv. Ivana Evanđelista vlč. Marko Šutalo krstio je treće dijete mlade obitelji Senije i Petra Sablića, maloga Dina Vincenca, uz sudjelovanje voditelja zajednice vlč. Ivce Komadine. Petrovi roditelji došli su iz Imotske krajine prije četrdeset godina i ovo je njihovo deseto unuče od ukupno njihove troje djece. Tijekom misnog slavlja pjevao je dječji zbor koji vodi mala Vlatka Vukašinac.

Ante Kekez

MÜNCHEN

„Pale sam na svijetu“

Ne može se reći da u Münchenu postoji svakodnevna prilika slušanja, gledanja i uživanja u umjetnosti, u lijepom i zanimljivom i to na hrvatskom jeziku. Uistinu posebno za djecu prilike i nisu tako česte. Zahvaljujući konzulici za kulturu i znanost i iseljeništvu Sanji Suto na mali Uskrs u kapeli bl. Alojzija Stepinca održana je predstava za djecu danskog autora „Pale sam na svijetu“ – Jensa Sigsgaarda u režiji Radovana Milanova i glumca Ivice Šimića. Prestavi je prisustvovalo više od 250-ero djece i roditelja. Šimić koji je glavni i jedini glumac priča priču o dječaku Pali koji sanja da je sam na svijetu. Priča opisuje dječakove snove i težnje. Nakon duge samoće Pale je ipak odlučio potražiti svoje roditelje i prijatelje, jer bez prijatelja ništa nije zanimljivo, ni slatkiši koje je imao, bicikl, ni tramvaj kojeg je vozio, pa ni novac koji je imao. Sama igra i pjesma uvlači djecu u predstavu i čini ih sudionicima i stvaraocima predstave.

Vera Vidović

ROTTENBURG

Roditelji – katehistice i katehete

Četrnaest roditelja iz hrvatskih župnih zajednica u biskupiji Rottenburg-Stuttgart sudjelovalo je na tečaju za izobrazbu kateheta u Kući za susrete u Ergenzingu kod Rottenburga. Tečaj je organizirao Biskupijski institut za daljnju naobrazbu iz Rottenburga u trajanju od dva radna vikenda, a predvodila ga je referentica za katehezu gospođa Claudia dr. Hofrichter

i Ivan Ivanković, pastoralni referent. Kroz predavanja i rad u skupinama nove su se vjeroučiteljice i jedan vjeroučitelj pripremali prije svega za praktičan rad u katehezi s prvopričesnicima. Također su radili na osobnoj formaciji i njihovoj ulozi odgojitelja u vjeri. Tokom tečaja izradili su sami nekoliko katehetskih jedinica kao i predložak za cjelogodišnji plan kateheze

prvopričesnika imajući pri tome u vidu organizaciju, liturgijsku godinu kao i same kateheze. Svi materijali i kateheze pripremani su i na hrvatskom i na njemačkom jeziku. Cilj ovoga projekta bio je ohrabriti i osposobiti roditelje da i oni sami preuzmu ulogu odgojitelja u vjeri ne samo u svojim obiteljima nego da i u župnim zajednicama mogu stajati na raspolaganju pastoralnom osoblju kada je to potrebno. Većina njih su već održali nekoliko kateheza s prvopričesnicima u svojim župnim zajednicama.

Na tečaju su sudjelovali: Ankica Andelić, Vedrana Gujić, Marijana Pavlović, Suzana Podnar, Svjetlana Rezo, Marta Todorčić (za Reutlingen, Tübingen i Metzingen), Anita Krpan, Ljilja Leovac, Anka Lovrić, Krešimir Marinić, Irena Vičić (za Esslingen, Nürtingen i Kirchheim), te Merica Župan i Željka Pačić (za Balingen). U okviru svojega rada na promociji iz kateheze na sveučilištu u Tübingenu na tečaju je bio i vlč. Marko Šutalo, koji je za sudionike pripremio obilan dio materijala na hrvatskom jeziku. **Ivan Ivanković**

OBAVIJESTI HM ISELJENIKA

Letna škola hrvatskoga folklor – Alpsko područje, održat će se u Biogradu na moru od 10. do 21. kolovoza 2009. Smještaj: hotel „Biograd“. Prijave do 15. lipnja 2009. poslati u Hrvatsku maticu iseljenika.

Radionica narodnih nošnji – „Hrvatska etnoriznica“, održat će se u Pučišćima na otoku Braču – Klesarska škola, 20.–30. srpnja 2009. Smještaj: Klesarska škola, Pučišća, otok Brač. Skupine: početna i napredna.

Daljnje obavijesti: Hrvatska matica iseljenika: prof. Srebrenka Šeravić, 10000 Zagreb, Trg Stjepana Radića 3, telefon: (01) 611 51 16, telefax: (01) 611 15 22, e-Mail: folklor@mtis.hr

SINGEN

Sveti četvrtak

Dan „posljednje večere“ kada je Isus ustanovio sakramente svete euharistije i svećeničkog reda u Hrvatskoj katoličkoj misiji Singen ove se godine po prvi put svečano slavio. Za vrijeme euharistije kojom je započeto sveto trodnevlje, 12-orici misijskih vijećnika

voditelj misije fra Dinko Grbavac je obavio obred pranja nogu. Liturgijsko slavlje je uvećao svojim pjevanjem misijski zbor pod ravnanjem pastoralne suradnice

Nade Kolić. Nakon euharistijskog blagovanja svi misijski vijećnici i vijećnice su zajedno sa svojim obiteljima pozvani na zajedničku „pashalnu večeru“ u misijske prostorije. Ovo je bio prvi susret vijećnika i vijećnica s obiteljima s cijelog teritorija misije. ■

KOBLENZ

Cvjetnica s mislima u rodnom kraju

Hrvati izvan domovine nisu i neće zaboraviti svoju vjeru, a dokaz za to je upravo bilo vrijeme prije Uskrsa. Cvjetnica je u Koblenzu svečano proslavljena. Crkva je bila prepuna naših ljudi koji su uskršno vrijeme dočekali izvan rodno kraja, ali u mislima u domovini. Prije sv. mise voditelj misije vlč. Stjepan Zadravec blagoslovio je grančice. U nadahnutoj propovijedi vlč. Stjepan istaknuo je važnost ovog vremena, Isusovog uskrsnuća i podsjetio na muku koju je Isus pretrpio. Maslinove grančice podsjećaju na ulazak Isusa Krista u Jeruzalem, kada ga je narod pozdravljao mašući palminim granama.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

SINDELFINGEN

„Majko, hvala ti za sve!“

Pod geslom „Majko, hvala ti za sve“, u petak 1. svibnja navečer, održana je proslava Majčina dana u orga-

nizaciji HKZ Sindelfingen u Sindelfingenu. Stadthalle u Sindelfingenu bila je prepuna majki, očeva, baka i djedo-

Na proslavi je nastupilo i Kulturno folklorno društvo „Peruća“ iz Hrvaca kod Sinja

va koji su došli podržati pljeskom svoje mališane u njihovim recitacijama, pjesmama, igrokazima, plesovima, ali i onih koji su došli vidjeti i poslušati našeg poznatog pjevača Mladena Grdovića. Slavlje je započelo himnama RH i SR Njemačke u izvedbi dječjeg zbora pod vodstvom s. Bernardete Tomić. Voditelj zajednice fra Marinko Vukman, pozdravio je prisutne te istaknuo da ovaj jedan dan u godini s pravom i ponosom posvećujemo svojim majkama koje su oblikovale našu dušu i srce i koje zaslužuju našu najveću pozornost. Majčin dan je svečanost svih kršćanskih majki koje su oblikovale duše naše djece i našeg čitavog naroda. Nastupilo je Kulturno folklorno društvo „Peruća“ iz Hrvaca kraj Sinja, a na kraju i Mladen Grdović uz pratnju glazbenog sastava „Romantika“. **Tekst i snimka: Ivana Livić**

SARAJEVO

Nova uprava Bosne Srebre

Za provincijala je izabran fra Lovro Gavran, dosadašnji definitor Provincije na službi u Đakovici na Kosovu.

Trećeg dana Kapitula Franjevačke provincije Bosne Srebre, koji je održan od 20. do 25. travnja u Sarajevu u kući Franjevačke teologije na Nedžarićima, izabrana je nova uprava Bosne Srebre. Za provincijala je izabran fra Lovro Gavran, dosadašnji definitor Provincije na službi u Đako-

vici na Kosovu. Za njegova zamjenika – vikara Provincije – izabran je fra Marijan Karaula, dosadašnji gvardijan samostana sv. Ante u Sarajevu. Za definitore (vijećnike) Provincije izabrani su: fra Luka Marković, voditelj Hrvatske katoličke misije u Münsteru (Njemačka), fra Mirko Majdandžić,

dosadašnji gvardijan samostana u Fojnici, fra Mato Topić, dosadašnji gvardijan samostana u Rami i fra Pero Vrebac, nekadašnji misionar u Africi.

Novi provincijal fra Lovro Gavran (na slici) rođen je u Velikom Prnjavoru, župa Foča kod Doboja. **IKA**

WIESBADEN

Objavljen CD misijskog zbora

Nedavno je završeno snimanje prvog samostalnog CD-a zbora HKM Wiesbaden. CD je posvećen 800. obljetnici Franjevačkog reda, a nosi naziv „Čuj sv. Franjo nas“. Sadrži 13 pjesama hrvatskih skladatelja duhovne glazbe kao što su Š. Marović, S. Topić, A. Canjuga. CD je proizvod dugogodišnjeg rada zbora osnovanog 1971. Svih tih godina u zboru pjeva tridesetak hrvatskih vjernika, a nastupili su na svih jedanaest smotri crkvenog pjevanja mješovitih zborova u Njemačkoj. Voditelji su bili dr. Jozo Majdančić, Jadranka Kress, a od 2001. godine vodi ga školska sestra franjevka Bosansko-hrvatske provincije sa sjedištem u Sarajevu s. Aukilija Milić. **LJ.M.T.**

SINDELFINGEN

Soldo krsni kum Kuranyjeve kćeri

Proslavljeni hrvatski nogometaš, dugogodišnji igrač i kapetan VfB Stuttgarta te donedavni trener zagrebačkog Dinama Zvonimir Soldo bio je u nedjelju 26. travnja u Stuttgartu. Iako se spominjao njegov dolazak na mjesto jednog od trenera u pogodnu VfB Stuttgarta, razlog Soldina dolaska

iz Zagreba gdje živi s obitelji, nije bio nogometne prirode. Zvonimir Soldo je bio u Sindelfingenu krsni kum maloj Vivien-Carmen Kurany, kćerkici bračnog para Hrvatice iz okolice Sinja Viktorije i Kevina Kuranya. Djevojčicu je krstio voditelj zajednice fra Marinko Vukman. **Dario Starčević**

IVO BLAJIĆ

Živjeti iz kršćanske jednakosti

Dugogodišnji dušobrižnik Hrvat u njemačkim župama sv. Ane u Biebertalu, sv. Rafaela u Wissmar/Launsbach i sv. Ivana u Salzböden/Odenhausen Ivo Blajić nedavno se oprostio i otišao u mirovinu.

Rođen sam 14. lipnja 1938. godine u jednom malom mjestu u Dalmatinskoj zagori, u Krušvaru (Gornje Dicmo). Tu sam završio osnovnu školu. U to vrijeme bila je škola do četvrtog razreda, a nakon toga sam pohađao Dominikansku gimnaziju u Bolu na Braču. Tu sam bio odgovoran za svećenika. To je bila neka vrsta i odgajanja i odrastanja što me je vodilo prema svećeništvu. Rastao sam i razvijao se i jednoga sam dana došao do zaključka kako je najbolje biti svećenik", kazao je Ivo Blajić koji je zaređen za svećenika u Njemačkoj u Walberbergu 1964. godine kao dominikanac.

Nakon toga je nastavio studij u Fribourgu u Švicarskoj, a potom je djelovao u Splitu u dominikanskom samostanu pet godina kao dušobrižnik za studente i kao kapelan. „Nakon pet godina“, šali se Ivo Blajić, „nisu znali moji stariješi što bi sa mnom pa su mi dali godinu dana odmora. Tada sam otišao u Njemačku u Bad Soden am Taunus gdje je već bio jedan moj kolega i prijatelj dominikanac. Tamo sam bio godinu i pol kapelan, a potom sam radio u Zeilsheimu kod Frankfurta kao kapelan u župi sv. Bartolomeja. Godine 1979. postao sam župnikom u Walberberg Wissmar i u isto vrijeme radio sam kao dušobrižnik za bolesnike u Hesenskoj klinici u Wetzlaru“, kazuje o svom životnom putu Ivo Blajić.

Godine 1982. postao je župnikom u njemačkim župama sv. Ane u Biebertalu, sv. Rafaela u Wissmar/Launsbach i sv. Ivana u Salzböden/Odenhausen gdje je djelovao dvadeset i sedam godina, točnije do nedavnog odlaska u mirovinu. Kako on u šali zna reći, sada je svećenik u mirovini.

„S obzirom da je tijekom godina između moje braće dominikanaca i mene sve manje bilo komunikacije, došao sam do zaključka da je najbolje da ostanem u biskupiji Limburg kao vanjski svećenik. Tu odluku sam donio prije otprilike dvadesetak godina. Kasnije sam održavao veze i još imam

kontakt s bivšom provincijom, poglavito sa samostanom u Splitu, tako da znam za sebe reći kako nisam u samostanu, ali samostan nosim u srcu.“

Govoreći o iskustvu biti svećenik na njemačkoj župi, Ivo Blajić je kazao: „Ima jedna njemačka pjesma koja se pjeva na sprovodu, a glasi: 'Mi smo samo gosti na ovome svijetu'. Sto-

ga naša prava domovina nije zemaljska niti Hrvatska, niti Njemačka, nego vječna domovina. Mi smo na zemlji samo na putu prema toj domovini. Katolička je Crkva prije Drugoga vatikanskog sabora bila, kako sam je ja doživio u domovini i ovdje u Njemačkoj, manje više svugdje jednaka. Čak su i grijesi bili manje više jednaki. Ljudi su ispovijedali iste grijehove, samo što Nijemci nemaju psovke, pa to niti ispovijedaju, niti psovku prakticiraju. Inače sve je ostalo bilo jednako. Nakon Drugoga vatikanskog sabora njemačka Crkva je postala malo drukčija nego naša. Naime, vjernici se sve više smatraju odgovornima za život jedne kršćanske zajednice ili župe, a kod nas je još uvijek svećenik glavni, koji sve određuje i sve radi. Ovdje je više ljudi koji se osjećaju odgovornima za sve ono što se događa u župi. To je jedno, a drugo: ima ovdje više tzv. dragovoljaca koji su spremni bez plaće nešto raditi. Spremni su jedan dio svoga slobodnog vremena dati za dobro drugih, a ta socijalna ličnost je više istaknuta u Njemačkoj.“

Ivo Blajić u nastavku ističe kako je sretan što je živio ovdje u ovoj nje-

mačkoj sredini gdje je djelovao kao svećenik. „To je za mene veliko obožavanje. Službeni moj oproštaj je bio 31. kolovoza prošle godine. Nakon toga sam još nekoliko mjeseci radio kao župni upravitelj jer tada još novi župnik nije bio došao. Sada isto posla nema.“

O svojim daljnjim životnim planovima je kazao: „Želio bih svoju večer života provesti ovdje u Njemačkoj među ljudima s kojima sam živio i radio jer sam ovdje ipak kao svećenik najduže živio. U svom sam životu puno naučio od sv. Tome Akvinskoga koji je rekao da je ljudska narav ljudski razum. Dakle u životu je vrlo važno biti razuman, a to bi značilo biti normalan. Dakle, ja sam svoje svećeništvo živio na jedan razuman način. Ponio sam nešto i iz svoga zavičaja. Kao što rekoh, ja sam iz Dalmatinske zagore, a Splićani nas nazivaju „vlaji“. Meni se sviđa jednakopravnost, jednakost svih, a u evanđelju Isus govori kako između učenika ne smije biti velikih, nego onaj koji hoće biti najveći neka bude njihov sluga. Mi smo svi braća i sestre, a Bog je naš otac. Ta kršćanska jednakost mi se posebno sviđa, a donio sam sobom iz svoje prvotne domovine, iz Gornjega Dicma.“

Ivo Blajić rado je među Hrvatima u Giessenu. „Ovdje u Giessenu rado priskočim našoj misiji kao ispovjednik dva puta godišnje, ali u doba kad je voditelj misije bio fra Josip Bebić onda sam češće služio misu na hrvatskom jeziku.“

Otkrio je i jedan svoj hobi: „U slobodno vrijeme rado radim s drvetom. Obnavljam dijelove namještaja. Ovdje je na svom području djelovanja imao sam pet crkava i u svakoj je crkvi bio liturgijski prostor za službu Božje, ali i prostor sa susretima s ljudima. U svakoj toj prostoriji postoji namještaj pa je uvijek trebalo nešto popraviti, a kako su popravci jako skupi, onda sam na neki način bio i 'hausmajstor', ispričao je Ivo Blajić svoju životnu priču.

A. Polegubić

Domovina domovine

Malkica Dugeč, „Tragovina bezdomnosti“, pjesme, Naklada „K. Krešimir“, Zagreb, 2008., 142 str.

Osoba bez doma nije cjelovito dijete Božje. Bezdomnost, kako tu pojavu naziva autorica, upućuje na teško narušavanje ljudskog dostojanstva bezdomnika. Bezdomnost kao nadahnuće osobito je zato prisutno u poeziji hrvatskog izvandomovinstva u čiji korpus među vrhunce spada i pjesnikinja Malkica Dugeč. Brojnost hrvatskog izvandomovinstva i razgranata poezija nastala u njemu, ukazuju na povijesne činjenice nesklone domovnicima hrvatske domovine.

Između dvije domovine, one konačne i one zemaljske, raspeta bezdomnost Malkice Dugeč polazi od činjenice osobne udaljenosti od zemaljske Hrvatske. Pjesnikinja se nada da će je u punini doseći u konačnoj, vječnoj domovini. Hoće li, ne znamo, možemo se samo nadati u okrilju vjere, kao što se ona nada u okrilju stiha kojim zapravo hodeći za tragovina obrazlaže svoju nadu. I dok traje kontinuitet nade, pjesnikinja se prepušta i ispušnja snovima o zemaljskoj domovini, sjećanjima na nju i njezinom ljepotom. Nosi je u sebi, pa kad god pošla, ona je s njom. Tako pjesnikinja sublimira nedostatak zemaljske domnosti.

Pitanje je bi li to mogla učiniti da prethodno nije transcendirala domovinu kao pojam i Domovinu kao mjesto vlastita korijena, jezika i stiha. Pitanje je također na koje treba potražiti odgovor, bi li se moglo transcendirati dom i domovinu kad je se ne bi ljubilo i to tako da se pri tom ne traži uzvraćaj. Pri tomu je vrijedno primijetiti kao ljubav prema domovini često puta u samoj domovini nije tretirana kao vrjednota. Osobito u Hrvatskoj. I u hrvatskoj poeziji, također.

Živjeti, pak, u „daljini“ ne znači otuđenje ni od vječne, a niti od zemaljske domovine. Prva upućuje na drugu, a druga na prvu domovinu. Nerazdvojive su u „Tragovina bezdomnosti“. Na toj crti pjesnikinja dotiče univerzalost. Dalje od toga ona ne ide, jer ne

želi ići. To joj je dosta. Treba poštivati autonomnost ove odluke, budući da je ona odlika zaokružene poetike, koja ne otuđuje autora, niti na otuđenje

potiče čitatelja. Ta poezija pomiruje zemaljske i vječne daljine. Ostavlja, međutim, dovoljno prostora da se čitatelj zapita o razlozima bezdomnosti, koji, istina, izlaze izvan okvira poezije, pa i margine ove zbirke, ali ne treba zaboraviti kako razlozi bezdomnosti stvaraju uvjete za stih, a često ga i izravno potiču. Ukratko: Što god se dogodilo, ništa Domovinu u toj poetici uzdrmati ne može. Ona je u bitnome oslonjena na vječnu. Pa tako i vrijeme bezgovora, u kojemu, čini se, jasno, ne može Domovinu ukloniti.

Ako dođe vrijeme govora, pjeva pjesnikinja, opet ćemo u sebe vjerovati. Evo nade za udomljenost zemljanske domovine! No, odmah, da se ne zaboravi, treba i dalje „snivati“ sve do „U Vječnost dobre zemlje hrvatske“ u kojoj svjetlosti „Za svu Vječnost ima!“. Tamo gdje je svjetlost, tako je i toplina udomljenosti. Što je veća pomrčina to je bezdomnost turobnija – kako ona u Domovini, tako i ona u izvandomovinstvu (da, bezdomnih stanja ima i u Domovini). Ovo poetsko načelo Malkice Dugeč vrijedi bez obzira na to kad i gdje se stih rađao – u Stuttgartu, Barceloni ili rodnom zavičaju i bez obzira na to kome je posvećen i upućen; papi Ivanu Pavlu II. ili Dubravku Horvatiću u vječnoj im domovini, našijencima raspršenima po bespućima zemaljske bezdomnosti, ili Mili Maslaču udomljenom na Markovu Polju.

Zaključno: Domovina je čovjek, osoba u punini svojega dostojanstva (sa svim svojim strahovima i nadama), koje stječe kroz dobre i loše okolnosti objektivnoga svijeta i njegovih često puta nastrojućih zemljopisnih i duhovnih daljina. To je Malkica Dugeč u „Tragovina bezdomnosti“.

Pjesnikinja je, dakle, stihovima postala domovina Domovine. I sad zajedno idu, pjesnikinja – u još dosegnutoj osobnosti domnosti, i ona, Domovina – udomljena u njoj, prema konačnom cilju – u svjetlost i vrijeme trajnog govora.

Nenad Piskač

Dok u Hrvatskoj bademi cvatu

*Obično u veljači
Cvjetovi badema
Ružičasti cvjetaju.*

*Kroz moje snove
K'o cvjetne brodice plove.
Ako se trgnem kadikad
Od mirisa ili od tiha zova,
Dok čežnje mi
Bespućem snova brode,
Iz cvijeta bademova
Nove se u snu rode.
Tako se,
Uvijek u veljači,
Čežnje u snima jate,
Dok u Hrvatskoj
bademi cvatu
I zvijezde se
Na nebu zlate.*

Malkica Dugeč, Stuttgart, veljača 2008.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

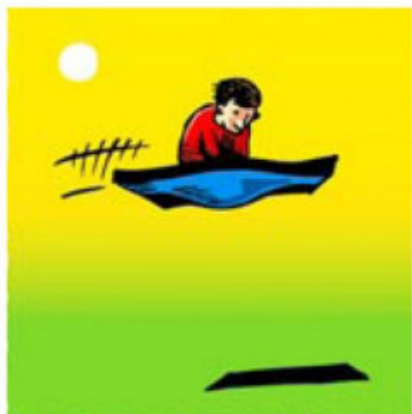
Priroda nam u svibnju donosi lijepe dane pune mirisa i cvjeća, te tako dobivamo energiju za radosne pothvate. Mi smo se također potrudili pružiti vam s pričicom trenutak osmijeha. Želimo vam svako dobro i lijepe proljetne dane.

Zanimljiva priповijest

Čarobni sag

Tin je odmah čim je ustao tog jutra primijetio da se nešto neobično događa. Nešto se osjećalo u zraku – to je on zamijetio. Mama je bila uzbuđena, onako, kako bih rekao, drugačije. Ne, onako zabrinuto, kao da je netko bolestan, nego onako puno iščekivanja. Odmah sam se upitao što bi to moglo biti tako važno da se mama toliko uzrujava. Kad je konačno pozvonilo na vratima i neki striček je donio neki duguljasti zamotani paket, znao sam da je to bio razlog cijelog tog neobičnog ponašanja. Nisam imao pojma, što bi to moglo biti, jer inače mamini paketi imaju drugačiji oblik. Možda je to nešto novo, pa pakiraju haljine ili kaputiće ili cipele u ovakve dugačke pakete, pomislio sam, i postao još radoznaliji, jer mi se to činilo vrlo nevjerovatnim. I dok sam razmišljao zašto paket izgleda tako kako izgleda, mama je već oduševljeno počela otvarati taj neobičan paket. I konačno, kad ga je otvorila, nisam mogao vjerovati svojim očima, pa sam pogledao radije dva puta, i to iz bli-

zine. Nije to bila nikakva haljina, niti kaput, pa čak niti cipele, nego sag. Običan SAG!! Nisam mogao vjerovati da je mama radi nekog običnog sagra tako vesela i uzbuđena. Sag za hodnik je stigao, čuo sam baš kako je mama na telefonu nekom pričala. Baš je čaroban, vidjet ćeš kad dodeš kući, upravo je govorila i znao sam da priča sa tatom. Nisam imao pojma da i tata voli sagove. Mama se vratila tom čarobnom sagu, gdje sam i ja stajao i gledao u sag da dohvatim nešto od te čarobnosti, ali za mene je izgledao i dalje sasvim obično. Mama je vjerojatno bila primijetila moj sumnjičav pogled, pa mi je objasnila: „Zlato, ovaj sag je nešto posebno, odavno sam ga željela za naš hodnik, to ti je ručni

rad i od svile, čaroban je, zar ne?“ Nisam mogao ništa odgovoriti, jer nisam vidio nikakvu svilu niti ručke. A još manje neku posebnost. Mora na tom sagu biti nešto drugačije, jer je čak i Barbara došla, naša susjeda i mamina najbolja prijateljica, pa je i ona isto tako uzbuđeno i oduševljeno govorila kako je čaroban i predivan s tim svjetlucavim prelivima boja i cvjetovima. Najkasnije tad sam i ja bio uvjeren da taj sag ima nešto čarobnog u sebi, samo što ja to ne vidim, pa sam odlučio isprobati prve prilike. Kad se u kući sve smirilo, otišao sam u hodnik,

pogledao malo bolje taj sag, koji mi se i nadalje činio vrlo običnim, i sjeo na sredinu prekrivenih nogu. Ali, ništa se nije dogodilo. Prekrižio sam i ruke, kao Aladin u onom crtiću, zašmurio očima tri puta, ali opet ništa. Sjetio sam se čarobnih riječi, pa sam uz to glasno izgovorio polako: „Abrakadabraa-aa“. Ali opet ništa. Trebao se barem malo podići, ako već neće letjeti, pomislio sam. Ponovio sam sve ispočetka malo glasnije, ali opet se ništa nije

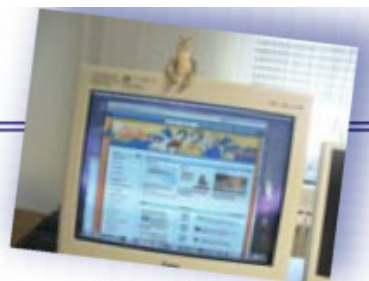
dogodilo. Ne, nikave čarobnosti tu nema, niti traga od nekog čarobnog sagra. Mamu su sigurno zeznuli. Zabrinuto sam razmišljao kako ću tami reći strašnu istinu, da ovo nije čaroban sag. U tom trenu je mama došla u hodnik i začuđeno me pogledala. A, kad sam joj rekao da njen sag nije čaroban, mama se počela veselo smijati, što me pomalo začudilo, jer sam mislio da će se rastužiti radi toga. Međutim, kad mi je mama objasnila da riječ čaroban ne znači čaroban u smislu čarolije, nego kao opisivanje za nešto prelijepo u ženskom smislu, onda je meni postalo neugodno i jedva sam čekao da tata dode s posla da ga spasim od istih besmislenih pokušaja letenja na čarobnom sagu... (!)

Zagonetka

Koji je naziv hrvatskog mjeseca nazvanog po proljetnoj biljki *Cornus sanguinea*?

(Rješenje: svibanj)

Digitalna ili internet-generacija

Bolesna ovisnost o internetu i digitalnim video-igrama već je u mnogim zemljama svijeta priznata kao bolest te se može uspješno liječiti.

Obično kažemo, gotovo s molitvenim uzdahom: Ne ponovilo se! Ipak se ponovilo – nažalost! Jedan 17-godišnji mladić počinio je masovni zločin u jednoj školi u Winnendenu, i to po već viđenom scenariju više počinjenih zločina u Americi i Njemačkoj. Poput filmskog, točnije rečeno, digitalnog osveta iz svijeta krvavih i ubojitih video-igara, taj golobradi dječak okrutno je ubijao nedužne djevojčice i dječake, učitelje, slučajne prolaznike... Kao i obično nakon tako strahovitog i neshvatljiva zločina, krene lavina pitanja, tumačenja, obrazloženja, stajališta. S razlogom se gotovo cijela javnost koncentrira na zločinca i njegov svijet, kako bi se po mogućnosti na vrijeme spriječio neki sljedeći sličan zločin.

Žrtve nisu zaboravljene

Ubijenima se oдаaje pijetet, a preživjelim i njihovoj rodbini daje se stručna dušobrižnička i psihološka pomoć. Takav zločin ne može se uopće pojmiti bez podrške i pomoći desetina svećenika, dušobrižnika, psihologa i psihijatar. Kako primiti te objasniti šok, nevjericu, iznenadni gubitak nevine djece, roditelja, učitelja? U šoku je cijela nacija, a ne samo škola, grad, roditelji, rodbina i prijatelji žrtava. Jedan je njemački tjednik na naslovnicama objavio fotografije većine žrtava: uglavnom nasmijana djeca, tinejdžeri, puni životne radosti, mladosti. Ponešto je objavio i o životima nekih žrtava. Kada se pogledaju te slike i pročita ta izvješća, takav zločin dobiva još gore i neshvatljive razmjere. Bez obzira na sva nagađanja o psihičkom zdravlju masovnog ubojice, takav nevjerojatan zločin ima sotonisku dimenziju, pa ga se srednjovjekovnom terminologijom može smatrati zlodjelom samoga đavla u ljudskom obličju.

Cyberspace i stvarnost

Jedan od uzroka ovakvih masovnih ubojstava traži se u suvremenom svijetu mladih odnosno u njihovu virtualnom i digitalnom životu, koji se sastoji od kompjutera, mobitela, digital-

nih sprava za igranje, ponajviše oružanih igara krvava sadržaja. Suvremena generacija mladih tinejdžera može se nazvati digitalnom ili online-generacijom. U takvom svijetu mladih gotovo nema razlike između stvarnoga, vanjskoga, i virtualnoga, digitalnoga svijeta. Mladi žive u svojoj sobi, u disku, kafiću ili kupovnom središtu bez potrebe za izlaskom u vanjski stvarni svijet. Oni mnogo više stvaraju sebi nove svjetove. Fantazija se usmeruje na PC, sprave za igre, headset, handy. Virtualne igre su nadišle svijet lokomotiva iz propale tvornice „Märklin“. Niti jedna vlatić-igračka ne može se više mjeriti s fantazijom digitalnih programa, projekata i igara elektroničkih svjetskih putnika. Za digitalnu generaciju mladih vrijedi devisa: Stvoritelj, tvorac, to sam ja! U digitalnom i virtualnom svijetu pravi se nešto novo, postiže se rezultat, podiže se adrenalin. Nema više mjesta za romantiku vožnjom neakvim vlatićem po egzotičnim zemljama. Samo nekoliko pritisaka na tipkovnici dijeli nas od internetskog ili satelitskog pogleda na te zemlje.

Papa i internet

Ovom prigodom valja naglasiti da su PC, internet, handy i ostale digitalne naprave po sebi velika otkrića i pomagala u životu. Već sada je teško zamisliti našu sadašnjost a pogotovo budućnost bez tih otkrića. Ona su Božji dar čovječanstvu, kako piše i papa Benedikt XVI. u svojoj poruci za svjetski dan sredstava društvenoga priopćavanja. On upozorava na prednosti, ali i na opasnosti digitalnih tehnologija, posebice za mladu generaciju. Koris-

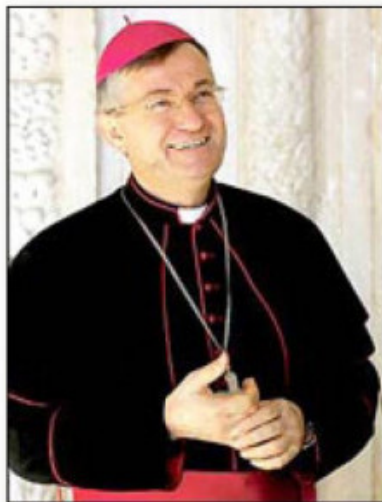
nici interneta morali bi širiti kulturu poštovanja, dijaloga, solidarnosti, prijateljstva, nenasilja. Upravo je internet učinio i čini puno na širenju mreža međuljudske solidarnosti, mira, pravde, ljudskih prava, očuvanja okoliša i promicanja života, razmjene informacija i znanja.

I prije masovnog zločina mladoga ubojice Papa je također ukazao na opasnosti i negativne strane digitalnoga odnosno online-svijeta i života. Nitko se ne bi smio svesti samo na razinu potrošača. Svaka novina nije ujedno i ljepota, a svako iskustvo nije ujedno i istina. Pojam i iskustvo prijateljstva ne bi se smjelo banalizirati. Online-prijateljstva ne bi smjela imati prednost pred obitelji, prijateljima, susjedima, radnim i školskim kolegama. Još veću opasnost predstavlja ovisnost, odnosno opsesivno korištenje digitalnih naprava, kojima se korisnik posve izolira od stvarnoga svijeta i socijalne komunikacije. Bolesna ovisnost o internetu i digitalnim video-igrama već je u mnogim zemljama svijeta priznata kao bolest te se može uspješno liječiti. Kada su u pitanju mladi, velika odgovornost leži ponajprije na roditeljima, koji više vremena moraju posvetiti svojoj djeci. Također je nužno više roditeljske kontrole nad djecom koja bez ikakvih ograda i ograničenja surfaju internetom ili igraju razne igre, pa tako i one ubojite, ratničke i krvave. U tom smislu nadalje leži odgovornost na školi, učiteljima, crkvenim i socijalnim ustanovama, ali i na cijelom društvu.

Sve ovo dakako zvuči kao poznata priča i fraza. Neka, ali je nije naodmet ponoviti, da se ne ponovi Winnenden, da se u polumraku vlastite sobe i u potpunom predanju virtualnom svijetu oružja, rata, krvi i zla, ne dogodi neki novi Tim. K. T. G.

Preporuke mladima i roditeljima: Mediji su blagoslov, ali kriju i brojne opasnosti, napose za mlade. Pogrešno i pretjerano korištenje digitalnih medija može „ubiti dušu“, ali i stvarno ubiti i unesrećiti mnoštvo drugih ljudi. Digitalna odnosno internet-generacija ne razlikuje Cyberspace od stvarnoga svijeta. Takva generacija više ne može živjeti bez Googlea, Facebooka i YouTubea. Za mlade je vrlo važno biti u stalnom virtualnom kontaktu s prijateljima. Zato su u njihovu životu vrlo važni chats i communities (npr. schülerVZ, studiVZ) na internetu. Mladima se preporučuju sljedeći linkovi: www.seitenstark.de; www.blinde-kuh.de; www.netzcheckers.de...

Nadbiskup i metropolita splitsko-makarski
mons. Marin Barišić

Mons. Marin Barišić je rođen 24. ožujka 1947. u Vidonjama, od oca Ivana i majke Matije rođene Čerlek.

U rodnom mjestu završio je osnovno školovanje. Srednju školu pohađao je u Dubrovniku i Splitu. Studij teologije započeo je u Splitu, a nastavio u Rimu na Papinskom lateranskom sveučilištu gdje je diplomirao. Nakon diplome iz teologije upisao je poslijediplomski studij na istom sveučilištu, a dovršio ga je doktoratom iz biblijske teologije na Biblijskom institutu Papinskoga sveučilišta Gregoriana u Rimu. Za svećenika je zaređen 14. srpnja 1974. u Vidonjama. Vrativši se sa studija, od 1978. do 1979. obavljao je službu prefekta u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Od 1979. do 1993. bio je župnik župe Pohoda BDM Špinut u Splitu. Od 1981. uz župničku službu bio je i profesor na Teologiji u Splitu gdje je predavao svetopisamske predmete. Za pomoćnoga biskupa Splitsko-makarske nadbiskupije imenovan je 3. kola-

voza 1993., a zaređen je 17. listopada iste godine. Sveti otac Ivan Pavao II. imenovao ga je splitsko-makarskim nadbiskupom 21. lipnja 2000. godine, a svečanost ustoličenja slavljenja je 26. kolovoza 2000. u splitskoj konkatedrali sv. Petra. Mons. Marin Barišić, nakon što je g. 1969. uspostavljena splitska crkvena pokrajina i splitsko-makarska nadbiskupija, treći je nadbiskup i metropolita. Vodi nadbiskupiju koja, na površini od 4.088 kvadratnih kilometara, obuhvaća oko 412.000 vjernika koji žive u 185 župa za koje se brine ukupno 200 biskupijskih i 160 redovničkih svećenika. Službe u HBK: potpredsjednik HBK; član Stalnoga vijeća HBK; predsjednik Vijeća HBK za nauk vjere; predsjednik Biskupske komisije HBK za dijalog sa SPC; predsjednik Hrvatskoga papinskog biblijskog djela. Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Sv. Ivan Nepomuk

Rješenje poslati najkasnije do 30. svibnja

Češki svetac mučenik, blagdan 16. svibnja	Veznik pri nabranjanju	Češki slavist Josef	Aluminij	Činiti da sloka pase	Rijeka u Africi	Pokojna glumica Begović	Portugal	Platinasta kovina (os)	„Metar“	Uganda	Klub liječenih alkoholičara*	Mariofil Soldo	Izbočina na zidu	Novčana jedinica u Nigeriji
												Indij		
Glumac Delon							Sumpor		Zaštitnik dobrog ...					
Zaziva se protiv ...							Domo- ljubni ...		Končasto platno					
Pero Juričić			Krvna ...							Uredski spisi				
			Ticalo							Živ. zajednica tla				
Pikinja kožnog osutka					Duga je to ...	Rijeka u Francuskoj					Trina	Političar Joshua		
						Kisik								
Fosfor		Zaštitnik je ...												
		Glumac Sharif												
Lopata za krušnu peć									Destilirana voda					Filolog, Koloman
Tal. graditelj violina									Tal. pisac Dario			Ante Vican	„Rep- riza“	
Slo. glu- mac, Aleksan- dar									Sparno vrijeme pred kišu				Radij	
Rumunjska marka vozila				Format papira					Kovani ili papirni					

Integracija – poštivanje različitosti

Piše:
Stjepan
Herceg

Poštivati različitost neophodan je preduvjet za uspješnu integraciju. Stoga Njemački Caritas prihvaća kulturnu, nacionalnu, socijalnu, vjersku i političku mnogostrukost i zahtijeva da se ona prihvati kao nezaobilazna društvena stvarnost i da se s njom konstruktivno ophodi.

Njemačko je društvo kroz svoju noviju povijest postalo raznorodno u kulturnom, nacionalnom, vjerskom i političkom smislu. Ta raznorodnost, odnosno mnogostrukost je vidljiva u različitim nazorima, poštivanju vrijednosti, oblicima života i različitosti stavova. Mnogostrukost međutim nije nastala samo zbog doseljavanja migranata. Životni uvjeti bi se i bez njih bili mijenjali. Životni uvjeti i mogućnosti mijenjali su se kao posljedica inividualizacije, pluralizacije i globalizacije. Društvena raznorodnost uključuje razlike temeljem spola, starosne dobi, porijekla, jezika, vjere, nacionalnosti, pogleda na svijet, socijalnog položaja i političkih uvjerenja. Sve je manje tradicionalnih sredina koje su vezane na vjersku pripadnost ili socijalni položaj. Usprikoj toj činjenici, diskusija o migrantima u Njemačkoj se ponajčešće usredotočuje na razlike između njihovih kultura, a u odnosu prema muslimanima, na različitost vjera. Međutim kulture su nastale kroz povijest. One su otvorene i dinamično promjenljivi procesi sastavljeni od vrijednosti, načela i predodžaba. Prema tome niti „kulturni identitet“ nije nešto statično već je i on podložen trajnim promjenama. Njemački Caritas ne prihvaća diskusiju koja bi se svodila samo na porijeklo i vjeru. Suprotstavlja se tendenciji da se problemi vezani uz integraciju pripisuju samo jednoj određenoj skupini, npr. muslimanima. Caritasu kao udruzi Katoličke Crkve je jasno da vjera za mnoge ljude igra važnu ulogu. Činjenica je da je islam, nakon kršćanstva druga religija po broju vjernika u Njemačkoj. Međutim niti svi kršćani, a niti svi muslimani nisu praktični vjernici. U diskusiji o integraciji islama kao „doseljenoj religiji“, treba još uzeti u obzir da gotovo jedna trećina njemačkog stanovništva ne pripada niti jednoj kršćanskoj Crkvi.

Kulturna raznolikost

Promatramo li kulturnu raznolikost pod vidom nacionalnog porijekla, do-

bro je znati da je na kraju 2007. godine gotovo 30% ili 6,7 milijuna stranaca s prebivalištem u Njemačkoj bilo iz Turske, 35% iz zemalja Europske unije, najviše iz Italije, Poljske i Grčke. Samo 20% stranaca je bilo iz izvan-europskih zemalja. Procesi odvajanja i iskustva stranca u društvu ne mogu se jednodimenzionalno svesti samo na doseljavanje, već su oni snažno određeni socioekonomskim čimbenicima. Ti čimbenici opet imaju jak utjecaj na životni stil i vrijednosti. Tako je prvo istraživanje kod ljudi s migracijskom pozadinom koje je provedeno 2007. godine potvrdilo da pripadnost nekom životnom prostoru nije određena samo kulturom zemlje porijekla. Nađeni su mnogi zajednički životni uzorci kod migranata iz različitih zemalja i kultura. Dapače utvrđeno je mnogo sličnosti sa ukupnim stanovništvom Njemačke.

Ophodnja s raznolikošću

Budući je Njemačka postala interkulturalna zemlja s mnogim različitostima, potrebno je naučiti živjeti i ophoditi s tim razlikama. Njemačka vlada preko svoje opunomoćenice za migraciju, izbjeglice i integraciju, provodi Nacionalni integracijski plan u čiju provedbu su uključene sve društvene sfere, među njima i udruge i organizacije migranata. Državna, zemaljske i očinske uprave kao i mnoge ustanove i udruge, počele su se interkulturalno otvarati. Cilj je da se različitost sagleda kao nešto pozitivno, kao nešto od čega cijelo društvo ima koristi. Njemački Caritas zahtijeva da se na temelju vlastite vjere vodi rasprava o religiji, kulturi, etici i vrijednostima koje su postale važne i u raspravama o integraciji. Otvoreni i plodni dijalog pretpostavlja da se partneri u tom dijalogu ne svode samo na pripadnost nekoj kulturnoj skupini ili zajednici iz zemlje porijekla. Činjenica je da su ljudi ponajprije prema svemu što im je strano i nepoznato oprezni, boje se i odbijaju. Traže više blizinu s ljudima koji su im najbliži, u koje imaju pov-

jerenje. To odgovara sociokulturnoj realnosti u Njemačkoj. Važno je za njemačko, useljeničko društvo probiti taj refleks i otvorenom radoznalošću se približiti nepoznatom kako bi se otkrile sličnosti i uspostavilo potrebno povjerenje. Ako to uspije, onda raznolikost društva postaje kulturno i iskustveno bogatstvo. U pozitivnu bilancu useljeničkog društva spada da uđomi ljude koji imaju interkulturalni horizont, koji njeguju pozitivne veze i odnose u globaliziranom svijetu i govore mnoge jezike. Ako se to bude cijeno i potpomagalo, mogu se otvoriti nove, do sada neiskorištene mogućnosti. U svojoj različitosti i raznolikosti, moguće je doći na jedan zajednički nazivnik ako se poštuje Ustav. U susretima i dijalogu s ljudima drugih religija i konfesija pruža se mogućnost refleksije vlastite religije i vjere odnosno da se posvijeste korijeni i vrijednosti. Na taj su način vrijednosti, koje su ljudima važnije od materijalnih dobara, ponovno postale javne teme

Što čini Caritas?

Caritas kao dio Katoličke Crkve sudjeluje i podupire međureligijski dijalog i susrete. Napose se zauzima za dijalog djelovanja i dijalog života. Riječ je o tome da kršćani i pripadnici drugih vjeroispovijesti razgovaraju o svojim željama, problemima u zajednici, u obiteljima, u školi, da s respektom prihvaćaju jedni druge, da budu u solidarnosti s njima kako bi našli zajednička rješenja. Njemački Caritas je već 2001. g. započeo proces interkulturalnog otvaranja svojih ustanova i službi, koje bi trebalo omogućiti profesionalnu ophodnju s izazovima raznorodnog društva u kojem danas živimo. Praktično to znači, da Caritas želi ljude s migracijskom pozadinom, čiji broj iz godine u godinu raste, još više uključiti u svoju ponudu i brigu. Ponuda mora biti podvrgnuta potrebama ljudi. To znači da treba još više poraditi na interkulturalnoj kompetenciji odgovornih u što spada i zapošljavanje suradnika s migracijskom pozadinom. ■

Rekla mama

Krenuo mali Marko u školu i mama mu reče:

– Smiješ prijeći ulicu tek kad auto prođe.

Došao Marko na ulicu i nigdje nema auta, a on stoji. Upita ga jedna baka:

– Pa sinko, što ne prelaziš ulicu? Marko će na to:

– Mama mi je rekla da ne prelazim ulicu dok ne prođe auto.

Jabuke

Pita učitelj Ivicu:

– Ivce, kad se beru jabuke?
– Kad susjed nije kod kuće! – odgovori Ivica.

Zasluge

Šime u školi ludovao pa razbio prozor. Učitelj:

– Vidi što si učinio! Znaš li ti što si time zaslužio?

Šime:

– To me uopće nije briga, jer ja u školu idem da nešto naučim, a ne da steknem zasluge.

Baka

Sjedi mali Perica u tramvaju kraj vrata i pride mu bakica, pa ga pita:

– Sinek bi se mi mogli zamijeniti? Perica ju pogleda ispod oka pa kaže:

– Kaj, ja da budem baka?

Izbori

Izašla lva na izbore i obukla prevelike cipele. Kad su to vidjeli promatrači iz izborne komisije, postavile joj pitanje:

– Koji broj cipela nosiš, lvo?

– 381 – odgovori lva.

– A, zašto si sada obukla broj 52, kad su ti prevelike?

– Zato što su rekli da na izbore izađemo u što većem broju!

Političar

Vraća se političar kući i obasi-pa suprugu poljupcima.

– Sve je gotovo, izabran sam!

– Stvarno! Ne lažeš?

– Ne, sad više nema potrebe.

Praktični savjeti za reduciranje stresa ako ste majka

1. Isplanirajte dan i napišite plan aktivnosti na papir – na taj način ćete znati što je važno i nećete zaboraviti što treba napraviti, a ujedno možete isplanirati i što ćete raditi u isto vrijeme (npr. dok čekate da se opere rublje, možete usisavati).

2. Napravite igru od kućanskih poslova i igrajte ju sa svojom djecom. Objasnite im da nema pobjednika, a gubitnik je onaj tko se ne igra. Na kraju ih nagradite nečim što vole (palačinkama, posjetom ZOO – vrtu...).

3. Prestanite se izgovarati da nemate vremena za vježbanje – napravite i od toga igru i igrajte je s djecom, i dobili ste još jedan način da ih maknete od TV-a, računala i Play Station-a (Može i ples!).

4. Budite praktični u odabiru namještaja – umjesto skupog namještaja zbog kojeg ćete se živcirati kad stignu računi, radije uložite u perilicu suđa (Vi to zaslužujete) ili perilicu rublja sa sušilicom.

5. Pospremite kuhinju prije spavanja – imat ćete lakši san jer Vam mozak neće biti opterećen onime što morate napraviti.

6. Ne ignorirajte probleme – nego se uhvatite u koštac s njima. Rješavanje jednog po jednog bit će Vam lakše nego kad ih se skupi 10.

7. Iskoristite noćno radno vrijeme trgovina – kupujte kad nije gužva.

8. Naučite reći NE – nije svaka kava sa susjedama bitna, nije svaka prijateljica najbolja i nije svaki nastavak Vaše omiljene serije od životne važnosti.

9. Kuhajte dva obroka istovremeno – kad već morate biti za štednjakom, iskoristite to maksimalno, jedan obrok možete zamrznuti i sljedeći tjedan uzeti „slobodan dan“.

10. Čuvajte svetost Vašeg doma – ne dozvolite invaziju nepoželjnih posjetitelja koji troše Vaše vrijeme.

Izvor: www.portalalfa.com

Frikadele s bijelim umakom

Sastojci: Sastojci za 4 osobe

Za frikadele: 80 g suhog kruha; 100 ml mlijeka; 500 g mljevene svinjetine; 2 žličice Vegete; ½ žličice papra u prahu; 100 g luka; 2 jaja.

Za umak: 500 g svježeg kupusa; 40 g maslaca; 30 g Pšeničnog oštrog brašna tip 400 Podravka; 400 ml mlijeka; 2 žličice Vegete; ½ žličice papra u prahu; 100 ml vrhnja za kuhanje; 2 žlice limunova soka; 1 žlica svježeg narezanog kopra.

Priprema: Ploške kruha narežite na kocke, prelijte mlijekom i ostavite stajati oko 5 minuta. Mljevenom mesu dodajte Vegetu, papar, nasjeckani luk, razmućena jaja i ocijeđeni kruh.

Sve dobro izmiješajte i smjesu ostavite stajati oko 30 minuta. Svježi kupus narežite na šire trake, skuhaite u posoljenoj vodi i ocijedite. Na maslacu kratko popecite brašno. Dodajte mlijeko i stalno miješajući zakipite umak. Zatim umiješajte Vegetu, papar, vrhnje za kuhanje i limunov sok. Umak kuhajte na laganoj vatri oko 5 minuta, a zatim dodajte kuhani i ocijeđeni svježi kupus. Od mljevenog mesa oblikujte frikadele, pecite ih u široj tavi na

zagrijanom ulju sa svake strane oko 5 minuta. Nakon pečenja stavite ih na papirnati ubrus kako bi se upila suvišna masnoća.

Posluživanje: Umak s kupusom lagano promiješajte, pospite narezanim koprom i poslužite uz pečene frikadele.

Savjet: Prije pečenja frikadele možete uvaljati u krušne mrvice.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

P	I	S	T	A	□	S	K	I	P	E	R	□	M
U	S	K	R	S	N	A	S	V	I	J	E	Ć	A
S	T	R	O	J	A	R	I	□	S	E	D	E	R
T	O	□	D	A	N	I	□	T	A	□	O	L	I
O	K	A	N	□	A	N	T	U	N	O	V	A	C
Š	□	P	E	H	□	□	□	I	W	□	V	A	
I	P	□	V	V	□	□	□	C	E	L	I	□	
T	A	K	L	A	□	□	□	A	N	I	T	A	
I	Z	L	E	T	□	□	□	S	K	I	F	□	

Nagrađen: Nikola Sarić, Lindlar

KOBLENZ

Ministrantski susret Rajnsko-majnske regije

Ministrantski susret hrvatskih katoličkih misija (HKM) iz Rajnsko-majnske regije održan je u petak 1. svibnja u Koblenzu, u organizaciji HKM Koblenz. Na susretu su se okupili ministranti i ministrantice iz misija Koblenz, Wiesbaden, Mainz, Rüsselsheim, Frankfurt i Offenbach. Susret je započeo misnim slavljem, koje je u crkvi sv. Franje u Koblenzu predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić u zajedništvu s voditeljem HKM Mainz fra Antom Bilićem koji je ujedno i propovijedao te domaćinom voditeljem HKM Koblenz vlč. Stjepanom Zadravcem, voditeljem HKM Rüsselsheim fra Berislavom Nikićem, voditeljem HKM Offenbach fra Mladenom

Susret, na kojem su se okupili ministranti iz šest misija, započeo je misnim slavljem

Za vrijeme provjere znanja iz liturgije. Prvo mjesto osvojila je ekipa HKM Rüsselsheim.

Marićem i dušobrižnikom u HKM Frankfurt fra Ivicom Ercegom. U pratnji ministranata su došli i pastoralne suradnice iz HKM Wiesbaden s. Auksilija Milić, iz Rüsselsheima s. Estera Marijić, iz Frankfuta s. Damira Gelo, a iz Offenbacha pastoralni referent Zvonko Orlović. Misnom slavlju, koje je na orguljama pratila Iva Lesica, pribivao je i znatan broj vjernika iz Koblenza i šire. U uvodnoj riječi vlč. Zdravec pozdravio je sve goste. Posebno se molilo za duhovna zvanja i sve radnike. Potom je delegat o. Bebić izrazio radost zbog ostvarenja još jednog ministrantskog susreta. O. Bilić je u propovijedi govorio o životu i djelovanju Isusa Krista. „Isus je za svoju misiju tražio svoje suradnike, apostole, a suradnici svećenika su ministranti“, kazao je

o. Bilić podsjetivši kako je na poseban način časno služiti Isusu. Delegat o. Bebić je na kraju mise blagoslovio prvopričesničke haljine. U župnoj je dvorani priređen kviz iz poznavanja liturgije. Prvo mjesto osvojila je ekipa iz HKM Rüsselsheima, drugo ekipa iz HKM Frankfurt, treće ekipa HKM Koblenz, a četvrto mjesto zajedno su podijele ekipe HKM Wiesbaden, Offenbach i Mainz. Sportsko-rekreativni dio nastavljen je na sportskom centru u Niederbergu u Koblenzu. Organizirano je trčanje u četiri skupine. Pobjednici

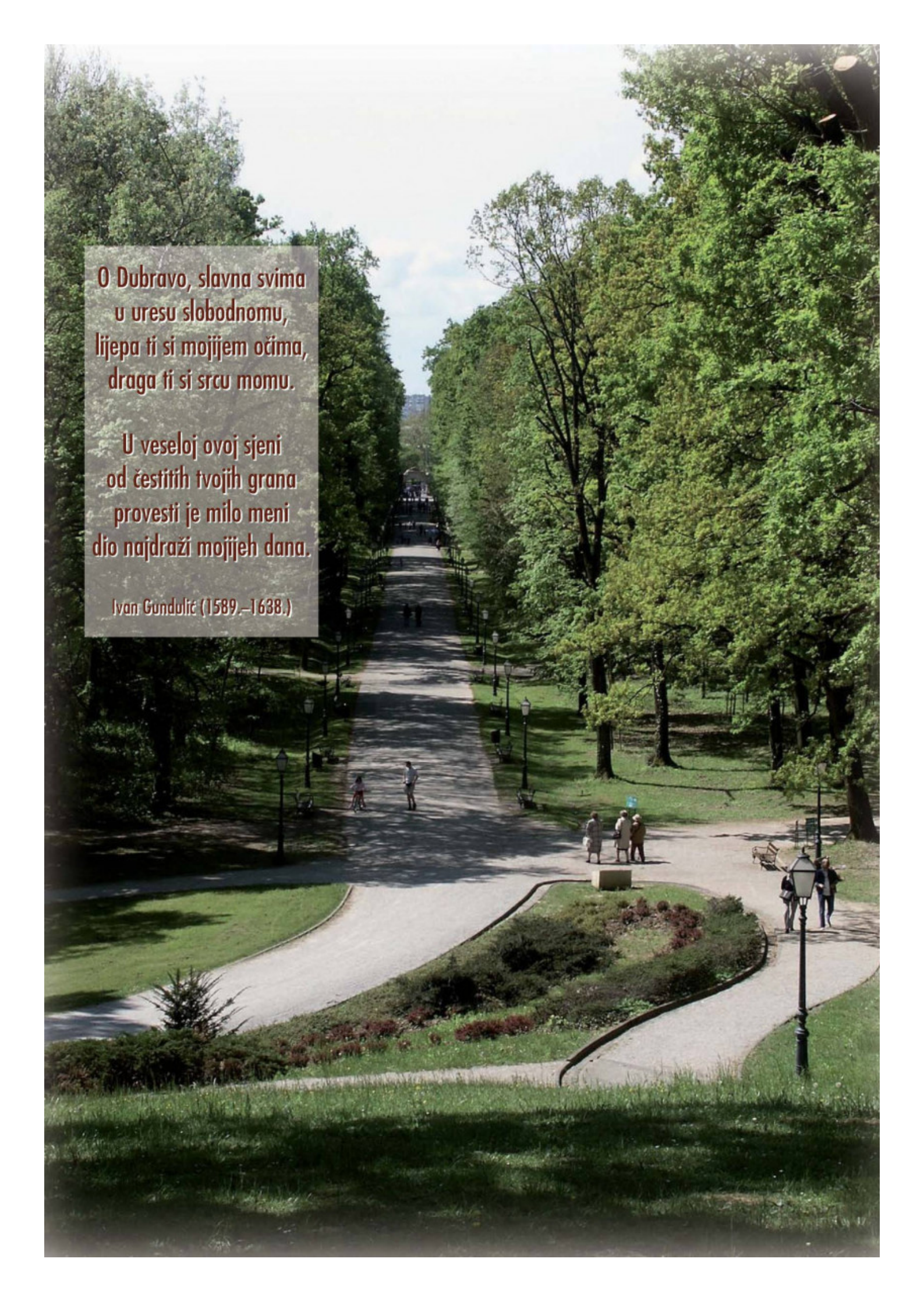
prve skupine bili su Tomislav Lažeta (Mainz), Josip Čenan (Frankfurt) i Andreas Horvat (Wiesbaden). U drugoj skupini pobjednici su bili Marin Čulina (Wiesbaden), Domagoj Filipović (Offenbach) i Dominik Orlović (Offenbach). U trećoj skupini pobijedili su Marin Čulina (Wiesbaden), Tomislav Lažeta (Mainz) i Mateo Vukušić (Offenbach). U četvrtoj skupini natjecale su se djevojčice. Pobjednice su bile Danijela Šandrk, Žaklina Stojak i Ivana Velić, sve iz Frankfurta.

Organiziran je i nogometni turnir posvećen bl. Alojziju Stepincu. Prvo mjesto i pokal osvojila je skupina domaćina HKM Koblenz, a drugo mjesto pripalo je HKM Offenbachu, koji su dobili spomenice.

A. Polegubić

Prvo mjesto u nogometu osvojila je ekipa Koblenza (u crvenom), a drugo ekipa iz Offenbacha (u bijelom)

O Dubravo, slavna svima
u uresu slobodnomu,
lijepa ti si mojijem očima,
draga ti si srcu momu.

U veseloj ovoj sjeni
od čestitih tvojih grana
provesti je milo meni
dio najdraži mojijeh dana.

Ivan Gundulić (1589.–1638.)